

Kokousaika	Keskiviikko 16.2.2021 klo 18.00–18.56		
Kokouspaikka	Kosken TI kunnanvirasto ja sähköinen toimintaympäristö		
Saapuvilla olleet jäsenet		Läsnä	Poissa
Puheenjohtaja	Tapio Luhtala	x (k)	
Varapuheenjohtaja	Laura Naire-Koivisto	x (s)	
Jäsenet:	Valtteri Varjonen	x (s)	
	Katri Manner	x (s)	
	Jukka Leino	x (k)	
	Maj-Len Heikka	x (k)	
	Jarkko Kankare	x (s)	
	Elina Kylämäki	x (s)	
Muut saapuvilla olleet			
Varajäsenet:	Eemeli Kulo		x
	Anu Laakso		x
	Joonas Rantala		x
	Riina Paju		x
	Toni Tikkanen		x
	Taru Sahla		x
	Petri Prusila		x
	Eeva Sankari		x
Kunnanhallituksen puheenjohtaja	Heikki Pietilä		x
Kunnanhallituksen edustaja	Pertti Kujala	x (k)	
Nuorisovaltuuston edustaja	Julle Numminen		x
Kunnanjohtaja	Henri Partanen		x
Pöytäkirjanpitäjä	Katariina Rätty	x (k)	
Muut läsnäolijat	Jonna Hostikka	x (k)	
Laillisuus ja päätösvaltaisuus	§ 1		
Pöytäkirjan tarkastustapa	§ 2		
Asiat	§ 3–8		
Allekirjoitukset			
	Tapio Luhtala Puheenjohtaja		Katariina Rätty Pöytäkirjanpitäjä
Pöytäkirjan tarkastus	Tarkastusaika 16.2.2022		
Allekirjoitukset			
	Jukka Leino		Maj-Len Heikka
Pöytäkirjan nähtävänäolo	21.2.2021 kello 9.00–15.00		
Todistaa			
	Vs. ympäristönsuojelusihteeri Katariina Rätty		

Käsiteltävät asiat

1 §	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 §	Ympäristönsuojelulautakunnan pöytäkirjojen tarkastaminen.....	4
3 §	Ympäristönsuojelulautakunnan talousarvio ja käyttösuunnitelma vuodelle 2022	5
4 §	Ympäristönsuojelulautakunnan toimintakertomus vuodelta 2021.....	6
5 §	Maa-aineslupapäätös, Kosken Autokulma Oy, Koski TI.....	7
6 §	Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle, valitus Kolkkisten ampumaradan ympäristöluvasta, Pöytyä.....	25
7 §	Ilmoitusasiat	33
8 §	Muut asiat	34
	Oikaisuvaatimus ja valitusosoitus	35

Liitteet ja oheismateriaalit

Liite 1	Käyttösuunnitelma 2022
Liite 2	Käyttösuunnitelma 2022 kunnittain
Liite 3.1	Toimintakertomus 2021
Liite 3.2	Toteuma 2021
Liite 4.1	Valvontaohjelman 2021 toteuma, yhteenveto
Liite 4.2	Valvontaohjelman 2021 toteuma, ei-julkinen
Liite 5	Varsinais-Suomen liiton lausunto (dnro 271-008/2021)
Liite 6	Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto (dnro 271-010/2021)
Liite 7	Muistutus (dnro 271-007/2021)
Liite 8	Hakijan vastine (dnro 271-013/2021)
Liite 9	Varsinais-Suomen ELY-keskuksen luonnonvarayksikön lausunto törmäpääskyjen pesien huomioimisesta (dnro 271-014/2021)
Liite 10	Valitus Vaasan hallinto-oikeudelle (dnro 238-017/2021)
Liite 11	Ilmoitusasiat

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ympäristönsuojelusihteerin päätösesitys:

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Ympäristönsuojelulautakunnan päätös:

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2 § Ympäristönsuojelulautakunnan pöytäkirjojen tarkastaminen

Kunnallislain 31 § 3 mom. mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla, jollei tarkastamisesta ole päätetty ohje- tai johtosäännössä.

Kosken TI kunnan hallintosäännön 39 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Vakiintuneen käytännön mukaan jokaisessa kokouksessa on valittu kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka ovat tarkastaneet kokouksen pöytäkirjan erikseen sovittuna aikana. Ympäristönsuojelulautakunta on päättänyt, että pöytäkirja tehdään ja se tarkistetaan aina kokouksen yhteydessä.

Ympäristönsuojelusihteerin päätösesitys:

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi ehdotetaan valittaviksi Jarkko Kankare ja Elina Kylämäki. Sovitaan tarkastusaika kokouksessa, mikäli tarkastus ei onnistu kokouksen yhteydessä.

Ympäristönsuojelulautakunnan päätös:

Kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Maj-Len Heikka ja Jukka Leino.

3 § Ympäristönsuojelulautakunnan talousarvio ja käyttösuunnitelma vuodelle 2022

Kosken TI kunnanvaltuusto on kokouksessaan 20.12.2021 / 64 § hyväksynyt talousarvion vuodelle 2022 ja taloussuunnitelman vuosille 2022–2024. Kunnanhallitus on kokouksessaan 10.1.2021 / 9 § päättänyt antaa talousarvion täytäntöönpano-ohjeet. Lautaja- ja johtokuntien sekä viranhaltijoiden tulee toimittaa valtuuston hyväksymään talousarvioon sopeutuvat toimielinten käyttösuunnitelmat kunnanhallitukselle 15.2.2022 mennessä. Ympäristönsuojelulautakunnan käyttösuunnitelma toimitetaan lautakuntakäsittelyn jälkeen kunnanhallitukselle.

Talousarviojärjestelmään kuuluu, että viranhaltijat ja toimielimet hyväksyvät lopulliset valtuuston päätökseen perustuvat käyttösuunnitelmat, kun kunnanvaltuusto on hyväksynyt talousarvion.

Hyväksyessään valtuuston päätökseen perustuvat käyttösuunnitelmat hallintokuntien/viranhaltijoiden on kohdistettava menot ja tulot tehtäväalueen/vastuualueen sisällä siten, että asetetut tavoitteet toteutuvat, toiminta ylläpidetään talousarvioon merkittyjen määrärahojen puitteissa ja talousarvioon merkityt tulot kerätään kunnalle.

Liite 1. Käyttösuunnitelma 2022

Liite 2. Käyttösuunnitelma 2022 kunnittain

Ympäristönsuojelusihteerin päätösesitys:

Ympäristönsuojelulautakunta hyväksyy käyttösuunnitelman vuodelle 2022.

Ympäristönsuojelulautakunnan päätös:

Ympäristönsuojelulautakunta hyväksyi käyttösuunnitelman vuodelle 2022.

4 § Ympäristönsuojelulautakunnan toimintakertomus vuodelta 2021

Kosken TI kunnanhallitus on päätöksellään 10.1.2022 § 7 pyytänyt lauta- ja johtokuntia toimittamaan toimintakertomuksensa vuodelta 2021 helmikuun 2022 loppuun mennessä. Ympäristönsuojelulautakunta on valmistellut toimintakertomuksen vuodesta 2021, jossa on esitetty valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.

Liite 3.1. Toimintakertomus 2021

Liite 3.2. Toteuma 2021

Liite 4.1. Valvontaohjelman 2021 toteuma, yhteenveto

Liite 4.2. Valvontaohjelman 2021 toteuma, ei julkinen

Ympäristönsuojelusihteerin päätösesitys:

Ympäristönsuojelulautakunta hyväksyy laaditun toimintakertomuksen vuodelta 2021 ja esittää sen Kosken TI kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle.

Ympäristönsuojelulautakunnan päätös:

Ympäristönsuojelulautakunta päätti päätösesityksen mukaisesti.

Ote pöytäkirjasta

Kosken TI kunnanhallitus
Auran kunnanhallitus
Marttilan kunnanhallitus
Pöytyän kunnanhallitus

5 § Maa-aineslupapäätös, Kosken Autokulma Oy, Koski TI

Asia

Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta hiekan- ja soranottoon.

Luvan hakija

Kosken Autokulma Oy
Koskentie 248
31500 Koski TI

Yhteyshenkilö:

Risto Lehto

Liike- ja yhteisötunnus: 2776812-4

Haettava lupa ja ottotoiminta

Toiminnanharjoittaja hakee lupaa hiekan- ja soranottoon olemassa olevalta soranottoalueelta. Taulukossa 1 on esitelty ottotoiminnan perustiedot.

Taulukko 1: Ottotoiminnan perustiedot

Kunta, kylä, kiinteistötunnus	Kosken TI kunta, Halikkolan kylä, kiinteistö Sorala 284-401-1-38
Ottamisalueen pinta-ala	1,52 ha
Kaivualueen pinta-ala	1,05 ha
Ottamissuunnitelma	On
Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma	On
Otettava maa-aineslaji	Hiekka ja sora
Otettavaksi esitetty määrä	24 480 k-m ³
Keskimääräinen vuotuinen ottomäärä	2 448 k-m ³
Ottoaika	10 vuotta
Alin maa-ainesten ottotaso	+ 94,53 ... 103,03 (N ₂₀₀₀)
Pohjaveden pinnantas	+ 88,00 ... 90,53 (N ₂₀₀₀)

Luvan hakemisen peruste

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslain (555/1981) 7 §:n 1 momentin mukaisessa ottamistoiminnassa toimivaltainen lupaviranomainen on Kosken TI kunnan ympäristönsuojeluviranomainen eli Kosken TI ympäristönsuojelulautakunta.

Asian vireille tulo

Lupahakemus on toimitettu Kosken TI ympäristönsuojelulautakunnalle 1.9.2021 (dnro 271-001/2021). Hakemusta on täydennetty 7.9.2021 ja 8.9.2021.

Toimintaa koskevat aikaisemmat luvat

Kyseessä on olemassa oleva toiminta. Kosken TI kunnanhallitus on myöntänyt kyseessä olevalle kiinteistölle maa-aineslain mukaisen luvan 11.4.2011 § 70. Lupa oli voimassa viisi vuotta ja luvalla myönnettiin jakoa Kosken TI kunnanhallituksen pää-

töksellä 28.6.2016 § 151. Luvan voimassaolo päättyi 5.7.2021.

Alueen kaavoitustilanne

Alueella ei ole asema- tai yleiskaavaa. Varsinais-Suomen liiton maakuntavaltuusto hyväksyi kokouksessaan 14.6.2021 luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan ja Maakuntahallitus on päätöksellään 13.9.2021 maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n mukaisesti määrännyt kaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavassa alue on merkitty virkistysalueeksi (V) ja pohjavesialueeksi (pv). Ottoalue sijaitsee Hevonlinnan-kukkulan 1E-luokan pohjavesialueella. Suunnitelma-alueen eteläpuolella sijaitseva Huovintie on merkitty kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi tieksi. Aivan ottoalueen pohjoispuolella sijaitsee maakuntakaavaan merkitty suojelualue (S). Suojelualueella sijaitsevat kohteet sl 513 (Hevonlinnanharju- ja järvi) ja sm 5203 (mahdolliseen kivi-kautiseen toimipaikkaan viittaavia kvartsi-iskos- ja -esinelöytöjä Hevonlinnan harjun laelta).

Aivan ottoalueen pohjoispuolella sijaitsee maakuntakaavaan merkitty arvokas Hevonlinnan harjualue (ge 13). Hevonlinna on maakunnallisesti arvokas harjualue Kosken TI ja Loimaan rajalla. Tasaisessa maastossa selvästi ympäristöstään erottuva maisemallisesti ja geologisesti hyvin merkittävä harjualue kuuluu suureen, saamamodostuman luonteiseen harjujaksoon. Varsin jyrkällä pohjoisrinteellä on muinaisrannan törmä. Rinteillä on joitakin rantavalleja, siirtolohkareita ja louhikkoa. Muodostuman laki on tasainen ja sen korkein kohta on 125 metriä merenpinnan yläpuolella. Biologisesti alue on merkittävä.

HAKEMUKSESSA ESITETYT TIEDOT, OTTOSUUNNITELMA JA SIJAINNAN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Sijainti

Suunniteltu hiekan- ja soranottoaika sijaitsee Kosken TI kunnassa Halikkolan kylässä kiinteistöllä Sorala 284-401-1-38, osoitteessa Huovintie. Lainhuutotodistuksen mukaan kiinteistön omistaa Kosken Autokeskus Oy, mutta hakijan mukaan nykyinen omistaja on Autokulma Oy. Selvennyslainhuuto on tullut vireille 10.1.2022 tilanteen päivittämiseksi. Hakija on toimittanut kiinteistöstä vuokrasopimuksen, josta selviää nykyisen maanomistajan (Kosken Autokeskus Oy) kirjallinen suostumus maa-ainesluvan hakemiseen.

Lähimmät häiriintyvät kohteet sijaitsevat noin 170 metrin etäisyydellä idässä (asuinrakennus) ja noin 370 metrin etäisyydellä kaakossa (asuinrakennus).

Pohjavesiolosuhteet

Toiminta sijaitsee 1E-luokkaan kuuluvalla Hevonlinnan-kukkulan tärkeällä vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. E-merkintä tarkoittaa pohjavesialuetta, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen.

Ottamisalueen reunasta 320 metrin päässä idässä sijaitsee Hevonlinnan vedenottamo ja 1 200 metrin päässä länsiluoteeseen sijoittuu Uutilan vedenottamo.

Pohjaveden pinta on ollut ottamisalueella pitkäaikaisten havaintojen perusteella korkeimmillaan tasolla +90,53. Viimeisten 13 vuoden havaintojen perusteella korkein havaintotaso on ollut +90,22 (7.2.2012). Muutoin pohjavesi on ollut maa-ainesten ottoalueen eteläpuolella sijaitsevassa pohjavesiputkessa säännöllisimmin +88 ja +90 välissä.

Ottamisalueen pintavedet purkautuvat lounaaseen. Maaperä on hyvin vettä läpäisevää eikä alueen hiekkaesiintymässä esiinny merkittäviä erityispiirteitä.

Alueen luonnonolosuhteet

Luonnollisen maanpinnan korkeus vaihtelee suunnittelualueella välillä +95 ... +110. Alueen harjuaines on soraa ja hiekkaa, mutta paikoin välikerroksina voi esiintyä kivi-syyttä sekä ohuelti hietaa, hiesua, silttiä tai savea.

Ottamisalueella kasvillisuus on vähäistä ja paikoin esiintyy mm. leppää, haapaa, koivua, pihlajaa ja pajua. Ottamisalueen pohjoisosassa kasvaa ruderaattikasvillisuutta, joka on päässyt juurtumaan alueelle, koska soraa ei ole kyseisistä kohdista enää muutama vuoteen otettu. Tila on ottamisalueen ulkopuolisilta osiltaan havupuuvaltaista kangasmaata. Suunnitelma-alueen lounais- ja koillispuolella olevilla naapuritiloilla on sekä soranottoalueita että havupuuvaltaista kangasmaata.

Kasvillisuutta tarkasteltiin luvan uusimien yhteydessä 19.7.2021. Havaintojen perusteella ottamisalueen pohjoisosassa, tasossa n. +99...+100 m, kasvaa melko runsaslukuisena pyöreälehtikihokkia, katinliekoa, ketotuulenlentoa, viherjäsenruohoa ja hietikkosammalta. Alimmalla ottotasolla n. +93,8...+95 m, ottamisalueen kaakkoisosassa osassa, kasvoi muun muassa keltasauramo, tahmavillakkoa ja ketotuulenlentoa. Kaikkialla tavattiin runsaslukuisena hietikkokiitäjäistä, joka on hiekkapintaisilla alueilla yleinen laji.

Törmäpääskyn pesäkoloja on löytynyt alueen keskikohdista. Oletettavan pesintäkauden keskivaiheilla (19.7.2021) ei alueella kuitenkaan lentänyt törmäpääskyjä. Pesintä on saattanut epäonnistua esimerkiksi sen vuoksi, koska esimerkiksi kettu voi päästä pesiin. Noin 40 cm pesien alapuolella on olemassa hiesuinen "lippa", joka mahdollistaa pesiin pääsyn. Näiden havaintojen perusteella on mahdollista, etteivät ko. pesäkolot ole enää olleet käytössä.

Hallitsevana piirteenä suunnittelualueen maisemakuvassa ovat nykyiset sorakuopat ja soranottoalueet. Luonnontilaiset alueet suunnittelualueen ympäristössä ovat osin jyrkkä- tai loivapiirteistä kangasmaastoa ja havupuuvaltaisen metsän peittämää. Alueella ei ole nykytilassaan maisemallista merkittävyyttä eikä se edusta kaunista maisemakuvaa eikä luonnon merkittäviä kauneusarvoja. Avatulla ottamisalueella ei ole erikoisia luonnonesiintymiä.

Ottotoiminta

Tilan pinta-ala on 2,68 ha, ottamisalueen pinta-ala on 1,52 ha ja kaivualueen pinta-ala on 1,05 ha. Ottamisalue on 1.12.1997 päivätyn ottamissuunnitelman pohjalta suunniteltu.

Hakemuksessa olevan suunnitelman mukainen aluerajaus on sama kuin aiemmassa luvassa myönnetty rajaus. Ottamisalue ei siis laajene aiemmasta luvasta. Kaivu ulottuu alimmillaan tasolle +94,53, joka on sama kuin aiemmissa kahdessa luvassa. Ottamisen alimmalla tasolla on ottotasossa vaihtelua ja sitä tasoitetaan (nostetaan). Täyttöä tulee noin 0,2 ... 0,9 metriä ennen pintausta. Täyttöön soveltuva maa-aines saadaan kaivualueelta mm. savi- tai silttimaista.

Taulukko 2: Vuosituotanto

Tuote	Arvioitu vuosituotanto
	Keskiarvo
Hiekka ja sora	2 448 k-m ³

Ottamistoiminta on edistynyt hitaasti ja sen vuoksi toimintaa on tarkoitus jatkaa vielä 10 vuoden ajan tavalla, joka ei aiheuta ympäristöön lisää haittavaikutuksia. Ottamisajan jatkaminen 10 vuodella tähtää alueella jo vuonna 2016 hyödynnettäväksi arvioidun soran ja hiekan määräksi yhteensä edelleen 25 000 k-m³. Tuosta määrästä on jäljellä yhä noin 24 480 k-m³. Hyödynnetyt määrät ovat vuosi-ilmoitusten mukaisesti olleet vuosina 2016–2021 yhteensä 520 k-m³. Laskelman ja arvion mukaan vuosina 2011–2015 alueelta otettu maa-ainesmäärä oli ollut 3 600 k-m³. Jatkossa vuotuinen ottamismäärä vaihtelee soran ja hiekan luonnollisen kysynnän mukaisesti.

Kaivutoiminta jatkuu nykytilanteesta. Alueella on kaksi pääasiallista kohtaa, joista toinen on ottamisen alatasolla (alueen kaakkoisosassa) ja toinen on ottamisen keskitasolla (alueen luoteisosassa). Ylätasolla on ollut aiemmin varastoja, mutta jatkossa (2021-) ottaminen siirtyy käsittämään pelkästään alatason ottamiskohtia, ei kuitenkaan vielä sitä kohtaa, jossa on havaittu törmäpääskyn pesiä. Törmäpääskyjen pesät säilytetään niin, että lähiympäristö sivuilta 2–3 m jätetään ottamatta, niin kauan kuin pesintää on. Eli aikamääränä toistaiseksi. Kun lajia ei esim. kahteen kesään esiinny, voi ottamista kohdalla jatkaa - aloittaen mieluusti pesintäajan ulkopuolella kuu-kausina 10–12 ja 1–3. Näin varmistetaan, ettei pesissä ole munia eikä haudonta käynnissä. Aloituksen ajankohta varmistaa lisäksi, ettei lajin pitäisi olla enää Suomessa, vaan muuttanut etelään.

Maisemointi

Ottamisalue pyritään sopeuttamaan mahdollisimman hyvin ympäröivään maisemaan ja palauttamaan maan pintakerros mahdollisimman luontaisenkaltaiseen tilaan, joka sallii hyvän kasvualustan kasveille.

Aiemman ottamistoiminnan etenemisen aikana kuoritut pintamaat levitetään ottamisalueelle takaisin. Jalostettavaksi kelpaamattomat maa-ainekset käytetään maisemoinnissa. Maisemointiin käytettävien massojen käsittelyssä pyritään siihen, että maa-ainekset voidaan sijoittaa suoraan maisemointiin tai varastoida siten, että ne ovat siirrettävissä mahdollisimman nopeasti lopullisiin maisemointikohtiin. Reunaluiskat muotoillaan suunnitelman mukaisesti 1:3 kaltevuuteen.

Maisemointitoimenpiteitä tehdään mahdollisimman paljon jo ottamistoiminnan aikana niillä alueilla, joilla se on tarkoituksenmukaista. Maisemointityössä huomioidaan ottamisen järjestelyt ja työtekniikka.

Ajourien, varastokasojen pohjien ja muiden tiivistyneiden alueiden pinnat muokataan pehmeiksi ennen pintamaiden levittämistä. Alue metsitetään istuttamalla havu- ja lehtipuiden taimia noin kahden metrin välein ja vapaata istutuskuviota käyttäen.

Alue jää metsätaloukseen ottamistoiminnan päätyttyä.

Ympäristökuormitus sekä sen rajoittaminen

Suunnittelussa on otettu huomioon, että alue on yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue. Ottamistoiminta ei pilaa, muuta tai vähennä pohjaveden antoisuutta, kun suojakerroksen vahvuus on 4 metriä tai enemmän sekä noudatetaan muutoin hyvää kaivutapaa ja yleisiä ympäristönsuojelun periaatteita. Alueen pintavesien valumasuunnat eivät muutu ottamistoiminnan vuoksi.

Ottamisalue on pidetty hyvässä kunnossa, eikä alueella ollut vaaitustöiden aikana (3/2016) eikä lajistokatselmuksen aikana (7/2021) havaittavissa mitään maaperän pilaantuneisuuteen viittaavia päästöjä eikä alueella säilytetty yhtään konetta, laitetta tai poltto- ja voiteluaineita.

Ottamistoiminnassa noudatetaan jatkossakin erityistä huolellisuutta ympäristön suojaamisen osalta. Ottamisalueella ei varastoida eikä säilytetä öljytuotteita eikä huolleta tai korjata kalustoa. Tilan alueella ei säilytetä sellaisia koneita, joita soranotossa ei tarvita. Koneiden tankkaus ja huollot suoritetaan varikolla osoitteessa Koskentie 248.

Ottamisalueella on ottamistoiminnassa kulloinkin tarvittava kaivu-, kuorma- ja jatkojalostuskalusto. Liikkuva kalusto säilytetään ottamisaikana luonnontilaisella alueella kaivualueen ulkopuolella tai mieluummin kaluston varikolla.

Jätteet ja niiden käsittely

Toiminnassa ei synny jätettä eikä alueella kerätä jätteitä. Alueella ei ole käytössä miehistöparakkeja, wc:tä tai sosiaalitylöitä.

Ottamisalueelle on laadittu kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Hakemuksen mukaan toiminta ei vaikuta haitallisesti yleiseen viihtyisyyteen ja terveyteen. Toiminnasta ei aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa. Maa-aineksen käsittelystä (esim. kuorma- ja seulaus) syntyvä melu ja pöly vaimentuvat ympäröiviin rintauksiin ja varastokasoihin.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin, rakennettuun ympäristöön, vesistöihin, ilmaan tai maaperään ja pohjaveteen

Laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa ei ennalta arvioiden pääse tapahtumaan. Vedenhankinnan kannalta tärkeän (1-luokka) Hevonlinnankukulan pohjavesialueen veden laatu ja antoisuus eivät vaarannu.

Suunnitelman mukaisesta ottamistoiminnasta ei aiheudu merkittäviä ympäristöhaittoja pohjavesialueelle, harjuluonnolle, lähialueen muinaismuistoille eikä ympäristön asutukselle tai kasvi- ja eläinlajeille. Ottamispaikka on sijoitettu ja ottaminen järjestetty niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi.

Suunnitelman mukaisesti toteutetusta ottamistoiminnasta ei voida katsoa aiheutuvan maa-aineslain 3 §:ssä tarkoitettuja seuraamuksia.

Ottamistoiminta päätetään maisemointi- ja jälkihoitotoimiin. Ympäristöön kohdistuvat vaikutukset minimoidaan huolellisella maisemoinnilla. Loivat korkeuden muutokset vaikuttavat metsittymisen nopeuteen ja luontaisenomaiset pinnanmuodot vähentävät maiseman turmeltumisen vaaraa. Ottamistoiminta ei aiheuta haitallisia vaikutuksia pohjaveteen, maisemaan tai ympäristöön.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Pohjaveden pinnantasoa tarkkaillaan säännöllisin välein tehtävin mittauksin, lupaviranomaisten ehdottamalla tavalla ja osoittamassa aikataulussa. Pohjaveden tarkkailu on ainakin toistaiseksi toteutunut yleistarkkailun (tiedot ELY:stä) puitteissa. Ottamistoiminnasta mahdollisesti aiheutuvia ympäristöhaittoja tarkkaillaan lupaviranomaisen esittämien vaatimusten mukaisesti ja tarvittaessa ryhdytään välittömästi toimenpiteisiin mahdollisten ympäristöhaittojen pienentämiseksi yleisesti hyväksyttävälle tasolle. Ottamisalue, kaivualue ja kaivutasot merkitään maastoon niin, että valvontaviranomainen voi valvoa ottamistoiminnan etenemistä.

Törmäpääskyjen pesintä tulisi tarkistaa (eli pesinnän toteaminen/ei pesintää) toimin-

nanharjoittajan toimesta kahtena seuraavana vuotena (2022 ja 2023) esimerkiksi kesäkuun 3. vk ja heinäkuun 2. vk. Mikäli törmäpääskyjä ei lennä alueella sateettomana yhden tunnin havaintojakson aikana kertaakaan, on pesintä kyseisessä kohteessa mitä todennäköisimmin päätynyt. Ottamisen ko. kohta tulee kuitenkin siihen saakka suojata siten, että rintaukseen ei tehdä kyseisellä kohdalla ottamista yläpuolelta tai alapuolelta.

Toiminnanharjoittaja tarkkailee itse mm. soraesiintymässä ja ottoalueella tapahtuvia muutoksia. Vettä läpäisemättömiä maakerroksia ei poisteta tai katkaista. Otto keskeytetään tarvittaessa, jotta alueelle voidaan kutsua valvontaviranomainen tilannetta arvioimaan.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Asian vireilläolosta on kuulutettu maa-aineslain 13 §:n mukaisesti 20.9.-27.10.2021 Kosken TI kunnan internetsivuilla ympäristönsuojelun sähköisellä ilmoitustaululla. Niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, on lisäksi tiedotettu erikseen lupahakemuksesta 15.9.2021 (dnro 271-005/2021). Asiakirjat ovat olleet nähtävillä Kosken TI kunnan internetsivuilla ympäristönsuojelun sähköisellä ilmoitustaululla 20.9.-27.10.2021 välisen ajan.

Tarkastukset, neuvottelut ja katselmukset

Alueella on käyty tarkastuksella 14.9.2021. Tarkastuksesta on laadittu tarkastuskertomus (dnro 276-001/2021).

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Kosken TI kunnanhallitukselta, Kosken TI kunnan vesihuoltolaitokselta, kunnan terveydensuojeluviranomaiselta, jona toimii Liedon kunnan ympäristöterveyspalvelut, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta sekä Varsinais-Suomen liitolta (15.9.2021, dnro 271-006/2021).

Terveydensuojeluviranomainen ei ole antanut asiassa lausuntoa. Kosken TI kunnanhallituksella (16.11.2021, dnro 271-011/2021) ja vesihuoltolaitoksella (22.10.2021, dnro 271-009/2021) ei ollut huomautettavaa hakemuksesta.

Varsinais-Suomen liitto on todennut lausunnossaan 26.10.2021 (dnro 271-008/2021), että maa-ainesten ottoalue sijoittuu arvokkaan geologisen harjumuodostuman välittömään läheisyyteen ja sen arvot ovat huomioitu riittävästi maisemointi- ja lopputilannesuunnitelmassa. Myös kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Huovintien ja nykyisen ottotoiminta-alueen välisellä suojakaistaleella ei tapahdu muutoksia. Maa-aineslupahakemuksen yhteydessä on tunnustettu, että alueella sijaitsee törmäpääskyn pesiä ja pesintää seurataan keväisin siten, että haittaa pesinnälle ei aiheudu. Alueen maisemoinnin yhteydessä voisi mahdollisesti pyrkiä jättämään alueelle sellaisia jyrkkiä seinämiä, jotka voisivat toimia törmäpääskyjen pesäpaikkoina maa-ainesoton jälkeen. Tällaisen maisemoinnin tavoista ja tarpeesta olisi hyvä kysyä lisätietoa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen luontoasiantuntijoilta. Varsinais-Suomen liitto puoltaa Kosken Autokulma Oy:n maa-aineslupaa ja suosittelee alueen luontoarvojen huomiointia edellä kuvatulla tavalla.

Varsinais-Suomen ELY-keskus on todennut lausunnossaan 16.11.2021 (dnro 271-010/2021) muun muassa, että törmäpääsky on luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu lintulaji. Luonnonsuojelulain mukaan rauhoitettujen lintujen pesien hävittäminen ja pesinnän häirintä on kielletty. Törmäpääsky on lintulaji, joka tyypillisesti käyttää samoja pesäkoloja vuodesta toiseen. Tällaisilla lajeilla, joiden pesillä on ekologista merkitystä vuoden ympäri eikä vain pesimäkauden aikana, pesien ekologinen merki-

tys on huomioitava niin ikään vuoden ympäri, mikä tarkoittaa, että pesät voivat olla suojeltuja myös pesimäkauden ulkopuolella ja tällöin pesiä ei saisi hävittää pesimäkauden ulkopuolellakaan eli seinämästä, jossa pesät sijaitsevat ei voisi jatkaa otto-toimintaa.

Se, ovatko pesät ympärivuotisesti suojeltuja, arvioidaan tapauskohtaisesti. Arviointiin vaikuttaa pesien määrä sekä historia (onko yhdyskunta vakiintunut ja pesinyt ko. pesissä pidempään). Ko. tieto ei selviä lupahakemusmateriaalista. Lisäksi tarvittaisiin tietoa siitä, kuinka lähellä törmäpääsken pesimäpaikkaa työskenneltiin viime kesänä pesimäkauden aikana tai jonain muuna kesänä, kun alueella oli pesintää ja otto-toimintaa sekä kuinka usein lähellä pesiä käytiin (esim. jatkuvasti, päivittäin, kerran viikossa, pari kertaa pesimäkaudella). Pesimäkaudeksi voidaan ajatella tässä 1.5.–31.7. Tai vaihtoehtoisesti ovatko pesät ilmestyneet aikana, jolloin niiden läheisyydessä ei ole ollut ottotoimintaa.

Edellä mainittujen tietojen perusteella ELY-keskus voi arvioida sen, mikä on kyseisen pesimäpaikan merkitys alueelliselle törmäpääskenkannalle ja miten herkkiä kyseisessä pesäpaikassa pesivät törmäpääskenyt ovat häiriölle. Näiden tietojen perusteella voidaan tehdä arvio siitä, edellytetäänkö tapauksessa luonnonsuojelulain mukaista poikkeusta ja millaisia lupamääräyksiä on tarpeen kirjata maa-aineslupaan.

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että hakemuksen tarkoittama, jo pitkään jatkunut maa-ainesten ottamistoiminta aiheuttaa riskin pohjaveden laadulle sekä alueen maisema- ja luonnonarvojen säilymiselle. Ottamistoiminta ei kuitenkaan laajene suunnitelman mukaan uudelle alueelle. ELY-keskus pitää tärkeänä, että ottamistoiminnan jälkeen alue saadaan asianmukaisesti maisemoitua. Lisäksi alueella pitkään olleiden törmäpääsken pesäalueiden nykytila jää epäselväksi ja vaatii lisäselvitystä ennen luvan myöntämistä.

Törmäpääsken pesien takia hakemusta tulee täydentää lausunnossa edellytetyllä lisäselvityksellä. Lisäselvityksen perusteella tulee selvittää Varsinais-Suomen ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksiköltä lupamääräykset ja mahdollinen törmäpääsken pesien ja pesintärauhan suojelemiseksi vaadittava alueen rajaaminen.

Lupaharkinnassa tulee ottaa huomioon seuraavaa:

- Ennen mahdollisen uuden ottamistoiminnan aloittamista tulee aikaisemman luvan vastaisesti ottotason alapuolelle kaivetut kohdat täyttää
- Ottamisalueella ei saa säilyttää öljytuotteita eikä huoltaa tai tankata koneita tai laitteita. Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat on suojattava asianmukaisesti
- Pintamaiden ja muiden orgaanista ainesta sisältävien ainesten, kuten mullan varastointi sorakuopan pohjalla ei ole sallittua. Pintamaat varastoidaan ottamisalueen reunoilla luonnontilaisella alueella
- Pohjaveden pinnan taso alueella on mitattava kolmen kuukauden välein (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa). Tarkkailun avulla on varmistuttava siitä, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta
- Pohjaveden laatu alueella tulee määrittää kerran vuodessa. Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E. kolibakteerit.

-Tulokset (pinnankorkeus ja laatu) raportoidaan vuosiraportissa helmikuun loppuun mennessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskukselle sekä lisäksi tulokset toimitetaan sähköisenä siirtotiedostona ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Raportoinnissa tulee käyttää ympäristöhallinnon tietojärjestelmän (POVET) putkitunnuksia ja korkeusmittauksissa valtakunnallista korkeusjärjestelmää (N2000). Vedenlaatu näytteet tulisi ottaa siiviläosalla varustetusta PEH-havaintoputkesta.

-Alueen maisemointi tehdään luvan voimassaolon aikana ja toteutetaan seuraavasti: Alue siistitään ja sen epäsopiva käyttö estetään. Alue muotoillaan ja luiskat loivennetaan maa-ainessuunnitelman mukaan. Tiivistyneet alueet, kuten toiminnassa käytetyt liikennöinti- ja varastoalueet möyhennetään ja pehmennetään pohjaveden muodostumisolosuhteiden ja kasvillisuuden kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Soravaltaisella alueella karkea pohjasora peitetään noin 20–50 cm:n paksuisella hiekkakerroksella. Hiekkaisen maan pintaosaan sekoitetaan noin 10–20 cm vahvuinen kerros humusta, joka voi olla joko alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta (esim. maatonut turve). Aluskasvillisuudeksi kylvetään harjualueelle luonteenomaisia kasveja. Puustoksi istutetaan sekametsää.

- Ottamisalueen ympäristön luonto-, maisema- ja pohjavesiarvojen takia lupa on suositeltavaa myöntää vain viideksi vuodeksi.

Lausunnot ovat kokonaisuudessaan liitteenä.

Liite 5. Varsinais-Suomen liiton lausunto (dnro 271-008/2021)

Liite 6. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto (271-010/2021)

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin yksi muistutus (22.9.2021, dnro 271-007/2021). Muistutuksessa pyydettiin siirtämään luvan hakijan naapurikiinteistön puolelle varastoimat saivihiesu- ja kivikasat viipymättä luvan hakijan omalle kiinteistölle, kuten on sovittu ja, jotta kyseinen alue voitaisiin maisemoida. Lisäksi muistutuksessa toivotaan, että maa-ainesten ottoalue sekä kiinteistöjen välinen raja merkittäisiin selkeästi kepeillä, jolloin ne olisivat helposti havaittavissa. Tämä helpottaisi myös raja-alueen tulevia metsän ensiharvennuksia.

Liite 7. Muistutus (dnro 271-007/2021)

Toiminnanharjoittajan vastine

Hakijalle toimitettiin annetuista lausunnoista ja muistutuksesta vastinepyyntö 16.11.2021 (dnro 271-012/2021).

Hakija antoi vastineen 22.11.2021 (dnro 271-013/2021).

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausuntoon hakija antoi törmäpääskyjen osalta pyydetyt selvityksen. Lisäksi hakija totesi, että pohjavesitasot huomioidaan ja vaadittu 4 metrin suojakerros täytetään esimerkiksi luvan uusinnan jälkeen vuoden 2022 aikana. Ottamisalueella ei säilytetä eikä ole aiemminkaan säilytetty öljyä, voiteluaineita eikä koneita. Pohjaveden pinnan korkeudet saa suoraan Syke-seurannasta vrt. Avoin tietopalvelu. Lähin, suunnitelmakartassa merkitty pohjavesiputki on pieni ja suljettu, eikä siitä saa helposti hyvää/edustavaa näytettä mm. putken pienuuden vuoksi (¾ tuumaa ...1 tuuma = 2,54 cm). Alueen maisemointia on tarkoitus tehdä suunnitelman mukaisesti mm. kohtiin, jossa kaivualueen raja on tullut jo vastaan.

Ottamisaikaa tarvittaisiin 10 vuodeksi, koska törmäpääskyjen pesinnän seuranta hidastaa ottamista ko. kohdasta ja vaikuttaa hidastavasti koko toimintaan. Ottaminen

pohjoisosasta (nykyiset kuormauskohdat kartalla nro 1 ja 2) varastokasasta tulee olla normaalisti sallittua, samoin kulku ja ottaminen pohjoisosan alueelta.

Varsinais-Suomen liiton lausuntoon hakija toteaa, että törmäpääskyjen kolopaikat olisivat toistaiseksi luvanhakijan omassa tai järjestämässä seurannassa ja, jos havaintoja pesinnästä ei kevään ja kesän 2022 aikana tehdä, voidaan kyseinen rintausten kohta ottaa maa-aineskäyttöön syksystä 2022 alkaen. Muualla mm. varastokasat pesintäkohdan pohjoispuolella voidaan käyttää ja harjoittaa ottamista sekä aloittaa maisemointia esim. etelästä alkaen. Mahdollisen hiesu/savi -pintaisen rintausten löydyttyä, voisi sellaisen jättää esim. 5–10 metriä leveänä törmäpääskyn mahdollista pesintää varten.

Muistutukseen hakija toteaa, että maakasat voidaan siirtää naapurikiinteistöltä ensi keväänä (2022), kun lumet ovat sulaneet pois. Rajojen merkitseminen voitaisiin tehdä yhteistyönä.

Hakija katsoo, että toiminnasta ei aiheudu ympäristöhaitan muodossa naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta tai ympäristönsuojelulaisissa tarkoitettua terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kun vielä törmäpääskyn pesintäaika otetaan huomioon.

Hakijan vastine kokonaisuudessaan liitteenä.

Liite 8. Hakijan vastine (dnro 271-013/2021)

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen arvio luonnonsuojelulain mukaisen poikkeamisen tarpeesta

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikölle toimitettiin 23.11.2021 hakijan vastineessa (dnro 271-013/2021) antama selvitys törmäpääskyjen pesäkolista.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö antoi asiassa lausunnon 14.12.2021 (dnro 271-014/2021). Lausunnossa todetaan seuraavaa:

”Vastineesta käy ilmi, että alueella on noin 50 törmäpääskyn pesäkoloa. Tiedossa ei ole, onko kaikissa koloissa pesitty. Pesät ovat syntyneet välillä 2017–2021 – tarkka ajankohta ei ole tiedossa. ELY-keskus on lausunut ko. kiinteistön maa-ainesten ottoon liittyen myös vuonna 2011 ja jo tuolloin on ollut tiedossa, että alueella pesii törmäpääskyjä. Vuonna 2011 törmäpääskyjen pesimäpaikka ei kuitenkaan ole ollut sama kuin vuonna 2021. Tästä voidaan päätellä, että alue on törmäpääskyjen pesinnälle tärkeä alue ja alueella on pesinyt törmäpääskyjä pitkään, mutta pesintä ei ole tapahtunut aina samassa paikassa.

Koska törmäpääskyillä on alueella pitkä pesimähistoria ja törmäpääskyjen määrä on suuri, törmäpääskyjen pesiä ei saa hävittää, koska pesillä on ekologista merkitystä lajin kannalta ympärivuotisesti. Hävittäminen on kiellettyä myös pesimäkauden ulkopuolella. Pesät eivät vaikuta muuten alueen käyttöön, eli pesien läheisyydessä saa liikkua ja työskennellä pesimäkauden ajanakin, sillä törmäpääskyt eivät ole liikkeelle ja äänelle herkkiä. Maa-ainesten otto ei saa kuitenkaan olla sellaista, että se sorruttaisi seinämän, jossa pesät ovat, koska tästä aiheutuisi pesien häviäminen. Maa-aineslupaun tulisi siis kirjata lupaehto: *Törmäpääskyn pesien hävittäminen on kielletty. Pesien hävittämiskielto on ympärivuotinen.*

Mikäli nykyinen pesimäpaikka on maa-ainesten oton näkökulmasta ongelmallinen, toiminnanharjoittajan on mahdollista suunnitella ja toteuttaa korvaava pesärakenne alueelle. Korvaavan tekopesärakenteen toteuttamisen lähtökohtana on, että se tehtäisiin paikkaan, jossa se saa olla pysyvästi ja jossa on törmäpääskyille riittävä lentoonlähtötila eli pesän edustan on oltava avoin. Lisäksi tekopesä on suunniteltava

niin, ettei minkit ym. pedot pääsisi pesiin pyydystämään poikasia ja emoja. Tekopesärakenteessa olisi oltava pesäpaikat vähintään 50 törmäpääskyparille. Mikäli tekopesärakenteella halutaan korvata nykyiset pesät (jotta nykyisten pesien hävittäminen voisi tulla myöhemmin mahdolliseksi), tulisi tekopesärakenne rakentaa etukäteen, jotta törmäpääskyt ehtivät siirtyä asumaan uuteen pesärakenteeseen ennen kuin vanha pesäpaikka hävitetään. Nyt käytössä olevien pesien hävittämiseen ei voida myöntää lupaa, jos pesät ovat käytössä ja törmäpääskyjä ei pesi alueella muualla. Alueella tulee turvata vähintään viidenkymmenen törmäpääskyn pesintä. Tämä tapahtuu nyt käytössä olevassa pesäseinämässä tai muussa paikassa, esim. toteutettavassa tekopesärakenteessa. Mikäli pesimätilanne alueella muuttuu ja/tai toiminnanharjoittajalla tulee ajankohtaiseksi pohtia pesien hävittämiskysymystä, tulee asiassa olla yhteydessä ELY-keskukseen ja pyytää lupatarpeen arviota ennen kuin pesien säilymiseen vaikuttaviin toimenpiteisiin ryhdytään.”

Liite 9. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen luonnonvarayksikön lausunto törmäpääskysten pesien huomioimisesta (dnro 271-014/2021)

Ympäristönsuojelusihteerin päätösesitys:

LUPAPÄÄTÖS

Ympäristönsuojelulautakunta päättää myöntää Kosken Autokulma Oy:lle maaineslain 4 §:n mukaisen luvan hiekan ja soran ottoon Kosken TI kunnan Halikkolan kylän kiinteistölle Sorala 284-401-1-38 ottosuunnitelmassa esitetylle toiminta-alueelle.

Lupapäätöksessä on huomioitu saadut lausunnot lupamääräyksissä ja perusteluissa ilmenevällä tavalla.

Toiminta on sijoitettava ja mitoitettava sekä toimintaa harjoitettava ottosuunnitelmassa ja hakemuksessa esitetyn mukaisesti, ellei näissä määräyksissä toisin määrätä.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Toimintaa koskevat yleiset määräykset

1. Kiinteistöltä saa ottaa hiekkaa ja soraa enintään 24 480 k-m³, vuotuisen ottomäärän ollessa keskimäärin 2 448 k-m³. Ottamisaika on 5 vuotta päätöksen antopäivästä.
2. Ottoalue saa olla enintään ottamissuunnitelmassa esitetyn laajuinen, 1,52 ha. Ottamistoiminnan rajauksen, kaivausten ja leikkausten syvyyksien sekä ottamistoiminnan etenemissuunnan tulee olla ottamissuunnitelman mukaisia, ellei päätöksessä myöhemmin toisin määrätä.
3. Oton saa ulottaa ottosuunnitelman mukaisesti enintään tasolle +94,53...+103,03 (N₂₀₀₀). Ylimmän havaitun luonnollisen pohjavedenpinnan yläpuolelle on jätettävä vähintään neljän metrin vahvuinen suojakerros koskematonta ainesta.
4. Törmäpääskyn pesien hävittäminen on kielletty. Pesien hävittämiskielto on ympärivuotinen. Maa-ainesten otto ei saa olla sellaista, että se sorruttaisi seinämän, jossa pesät ovat, koska tästä aiheutuisi pesien häviäminen.
5. Maa-ainesten otto on järjestettävä siten, että ottoalue on sekä maa-ainesten oton aikana että sen päätyttyä turvallinen alueella liikkuville työntekijöille ja ottoalueen ympäristössä liikkuville. Työmaasta ja jyrkistä leikkauksista on varoitettava varoituskyltein. Ottamistoiminnan aikana jyrkät yli 1,5 metrin korkuiset leikkaukset on aidattava tai kulku jyrkänteelle estettävä lippusiimarakenteella tai muulla vastaavalla suojauskeinolla.

Ennen ottamistoiminnan aloittamista

6. Ottoalueen rajat tulee merkitä maastoon selvästi esimerkiksi noin 25 metrin välein puu-, rauta- tai muovipaaluin. Merkintöjä ei saa hävittää tai siirtää ja ne tulee pitää asianmukaisessa kunnossa.
7. Alueen ulkopuolelle tulee asettaa informaatiokyltti, jossa esitetään toiminnanharjoittajan tiedot. Informaatiokyltti tulee pitää asianmukaisessa kunnossa.
8. Ottopaikalla on oltava selkeästi näkyvillä oleva korkeusjärjestelmään N_{2000} sidottu korkeusmerkki tai tarvittaessa useampi. Merkkien tulee olla kiinteitä ja ne tulee pitää asianmukaisessa kunnossa
9. Ottoalueella alle sallitun ottotason (+94,53 N_{2000}) kaivetut kohdat tulee täyttää sallittuun korkotasoon kiinteistöllä olevilla maa-aineksilla ennen ottotoiminnan aloittamista.
10. Ennen aineiden ottamista hakijan on annettava hyväksyttävä 7 080 euron suuruisen vakuus lupamääräysten suorittamiseksi. Vakuudeksi hyväksytään takaus tai pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Suomessa.

Vakuuden tulee olla voimassa, kunnes kaikki luvan edellyttämät jälkihoito- ja muut toimenpiteet on tehty ja hyväksytty lopputarkastuksessa. Lähtökohtaisesti vakuuden tulisi olla voimassa vähintään 12 kk luvan päättymisestä. Tarvittaessa vakuuksia voidaan jaksottaa siten, että uusi vakuus tulee toimittaa lupaviranomaiselle 3 kk ennen aikaisemman vakuuden päättymistä. Vakuus voidaan vapauttaa vain ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksellä.

11. Ennen ottamistoiminnan aloittamista toiminnanharjoittajan on nimettävä laitoksen ympäristönsuojelusta vastaava henkilö ja toimitettava yhteystiedot valvontaviranomaiselle. Tiedot tulee pitää ajan tasalla.
12. Ennen ottamistoiminnan aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä ympäristönsuojeluviranomaista suorittamaan alueella alkukatselmus. Alkukatselmuksessa käydään läpi, onko toiminnanharjoittaja toteuttanut ne lupaehdot, jotka on määrätty tehtäväksi ennen toiminnan aloittamista.

Lupaehdot ottamistoiminnan aikana

13. Polttoaineiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden pääsy maaperään sekä pohja- ja pintavesiin on estettävä tehokkaasti. Öljytuotteita tai muita ympäristölle haitallisia aineita ei saa varastoida alueella. Koneiden tankkaus tulee suorittaa pohjavesialueen ulkopuolella.
14. Työkoneita ei saa huoltaa tai pestä toiminta-alueella. Alueella ei saa varastoida tai säilyttää ottamistoimintaan liittymättömiä koneita tai laitteita. Tarvittavien koneiden ja laitteiden säilytyspaikat tulee suojata siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Säilytyspaikan on oltava nesteitä läpäisemätön ja reunoiltaan korotettu. Toimintajaksojen ulkopuolella koneita tai laitteita ei saa varastoida alueella.
15. Toiminta-alueen jätehuolto on järjestettävä jätelain ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisesti siten, ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista, maaperän tai pinta- ja pohjavesien pilaantumisvaaraa eikä haittaa terveydelle tai ympä-

ristölle. Hyödynnettäväksi tai loppusijoitettavaksi toimitettavan jätteen saa luovuttaa vain asianmukaiseen käsittelyyn tai kuljetukseen, joka on hyväksytty ympäristönsuojelu- tai jätelain edellyttämällä tavalla. Jätteiden varastoinnissa ja käsittelyssä on noudatettava Kosken TI kunnan alueella voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä.

16. Alueelta kuoritut pintamaat tulee varastoida ottamisalueen reunoilla luonnontilaisella alueella. Pintamaiden ja muiden orgaanista ainesta sisältävien ainesten, kuten mullan varastointi sorakuopan pohjalla ei ole sallittua.

Tarkkailu ja raportointi

17. Pohjavesitarkkailua tulee tehdä ottoalueen vaikutusalueelle asennettavasta uudesta pohjavesiputkesta, mikäli tarkkailu ei onnistu alueella nykyisin olevasta putkesta. Pinnankorkeus tulee mitata kahdesti vuodessa (huhti- ja lokakuussa) ja näytteet laadullisia analyysyjä varten on otettava kerran vuodessa. Raportoinnissa tulee käyttää ympäristöhallinnon tietojärjestelmän (POVET) putkitunnuksia ja korkeusmittauksissa valtakunnallista korkeusjärjestelmää (N₂₀₀₀).

Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E.kolibakteerit.

Vesianalyysien (pinnan korkeus ja laatu) tulokset tulee toimittaa tiedoksi ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä Varsinais-Suomen ELY-keskukselle seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Ympäristönsuojeluviranomainen määrää tarvittaessa lisätutkimuksista.

18. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta: toimintajaksoista, ottomääristä, tarkkailutoimenpiteistä ja mahdollisista häiriötilanteista. Muistiinpanot on pyydettäessä esitettävä valvontaviranomaiselle.

Luvanhaltijan tulee vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoittaa ympäristöhallinnon valtakunnalliseen NOTTO-tietokantaan edellisenä vuonna otetun maa-aineksen määrä ja laatu.

Maisemointi ja jälkihoito

19. Maa-ainesten oton loputtua alue on siistittävä ja kaikki alueelle ja sen välittömään läheisyyteen pystytetyt tarpeettomat rakennelmat on purettava ja kuljetettava pois.
20. Alueen jälkihoito ja maisemointi tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistymisen mukaan niiltä alueen osilta, joilta aineksia ei enää oteta. Maisemointi tulee toteuttaa siten, että alue on turvallinen ja ympäristöön sopiva maa-ainesten oton päätyttyä. Ottamisen eteneminen tulee suunnitella siten, että jälkihoito ja maisemointi voivat edetä mahdollisimman nopeasti.
21. Alue tulee muotoilla ja luiskat tulee loiventaa vähintään kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Tiivistyneet alueet, kuten toiminnassa käytetyt liikennöinti- ja varastoalueet möyhennetään ja pehmennetään pohjaveden muodostumisolosuhteiden ja kasvillisuuden kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Soravaltaisella alueella karkea pohjasora peitetään noin 20–50 cm:n paksuisella hiekkakerroksella. Hiekkaisen maan pintaosaan sekoitetaan noin 10–20 cm vahvuinen kerros humusta, joka voi olla joko alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta (esimerkiksi maatunut turve). Muualta tuo-

tavan humuksen alkuperästä ja määrästä on pidettävä kirjaa. Kirjanpito tulee esittää valvovalle viranomaiselle. Aluskasvillisuudeksi kylvetään harjualueelle luonteenomaisia kasveja.

22. Mikäli alue ei luvan voimassaoloaikana ole luontaisesti metsittynyt, on metsitystä täydennettävä vähintään 2 500 kappaleella taimia hehtaarille. Puustoksi tulee istuttaa sekametsää. Istutusten onnistuminen on varmennettava kahden vuoden kuluttua metsänhoidollisin perustein tapahtuvalla jälkitarkastuksella. Tarvittaessa tulee tehdä lisäistutuksia.

Toiminnanharjoittajan vaihtuminen tai toiminnan päättyminen

23. Mikäli lupa tai maisemointivelvoite siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.
24. Maa-ainesluvan mukaisen ottotoiminnan päättymisestä on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristönsuojeluviranomainen suorittaa alueelle otamistoiminnan päättymisen jälkeen lopputarkastuksen.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

25. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja varauduttava laitoksen toimintaan soveltuvan tällaisen tekniikan käyttöönottoon.

Häiriö- ja poikkeustilanteet

26. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnossapidosta siten, että ne eivät käytön aikana vioitu tai muutu siten, että toiminnasta aiheutuvien ympäristö- tai terveysvahinkojen riski lisääntyy.

Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä viipymättä onnettomuuden tai häiriötilanteen edellyttämiin torjunta- tai korjaustoimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi.

Onnettomuus- ja häiriötilanteiden varalta toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto. Laitteiden läheisyydessä on oltava hätäkytkimet sekä ohjeet menettelystä vuoto- ja tulipalotilanteissa. Alueella on oltava saatavilla riittävästi imeytysmateriaalia.

Mahdollisista häiriötilanteista, jotka saattavat aiheuttaa merkittävää ympäristöhaittaa, on ilmoitettava välittömästi pelastuslaitokselle ja mahdollisuuksien mukaan valvontaviranomaiselle.

Valvontamaksu

27. Tämän päätöksen mukaisen ottamistoiminnan noudattamisen valvonnasta on suoritettava vuosittain kunakin vuonna määräämishetkellä voimassa olevan maa-ainestaksan mukainen maksu.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

28. Toiminnanharjoittajan on noudatettava hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaista kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa. Suunnitelma on arvioitava ja tarvittaessa tarkastettava vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. Jos kaivannaisjätteiden määrä tai laatu taikka kaivannaisjätteiden käsittelyn tai hyödyntämisen järjestelyt muuttuvat merkittävästi, on ympäristölupaa muutettava ympäristönsuojelulain 113 § mukaisesti.

Asetuksen ja muiden säännösten noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §, YSA 15 §)

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT**Yleiset perustelut**

Maa-aineslain 3 §:n mukaan maa-aineksia ei saa ottaa siten, että toiminnasta aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon tai maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja, että maa-aineseesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisiin kustannuksiin vältettävissä olevaa haittaa.

Lupamääräykset on annettu, koska ne on katsottu tarpeelliseksi valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten haittojen ehkäisemiseksi, yleisen turvallisuuden varmistamiseksi sekä pohjavesien suojelemiseksi. Vakuus on edellytetty lupamääräysten toteuttamisen ja maisemoinnin varmistamiseksi.

Maa-aineslain mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa laissa säädettyjen rajoitusten kanssa, kun lisäksi otetaan huomioon annetut lupamääräykset. Maa-aineslupa on siten maa-aineslain 6 §:n mukaan myönnettävä.

Kun huomioidaan annetut lupamääräykset, ei hakemuksen mukainen toiminta ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Alueella ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa eikä kohde sijaitse asemakaava-alueella. Toiminta-alue ei ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa. 14.6.2021 hyväksytyssä ja 1.11.2021 muutoksenhausta huolimatta voimaan tullessa Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavassa alue on merkitty virkistysalueeksi (V) ja pohjavesialueeksi (pv). Suunnitelma-alueen eteläpuolella sijaitseva Huovintie on merkitty kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi tieksi. Aivan ottoalueen pohjoispuolella sijaitsee maakuntakaavaan merkitty suojelualue (S) ja arvokas Hevonlinnan harjualue (ge 13). Kyseessä on olemassa oleva maa-ainesten ottopaikka, jonka ottoaluetta ei laajenneta, vaan ottoalue on tarkoitus hyödyntää loppuun ja maisemoida alue. Ottoalue ei sijaitse arvokkaalla harjualueella eikä siten vaikuta harjualueeseen. Ottoalueen hyödyntämisen loppuun saattaminen ei estä virkistyskäyttöä ottotoiminnan jälkeen. Ottoalue ei sijaitse kaavaan merkityllä suojelualueella. Pohjaveden suojelu ja alueella havaitut törmäpääskyn pesät on otettu huomioon lupamääräyksissä ilmeväällä tavalla. Luvan voimassaoloaika on rajattu hakemuksesta poiketen viiteen vuoteen ottamisalueen ympäristön luonto-, maisema- ja pohjavesiarvojen takia.

Lupahakemuksen, ottosuunnitelman ja tämän päätöksen mukainen toiminta täyttää maa-aines-, ympäristönsuojelu- ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty. Tällöin toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän ja pohjaveden pilaantumista, erityisten luon-

nonolosuhteiden huonontumista, yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasiitusta.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräykset 1–3. Lupamääräyksillä on asetettu toiminnan kapasiteettirajat toiminnan rajaamiseksi ja sen valvomiseksi. Kapasiteettirajat ovat hakemuksen mukaiset pois lukien luvan voimassaoloaika. Luvan voimassaoloaika on rajattu viiteen vuoteen ottamisalueen ympäristön luonto-, maisema- ja pohjavesiarvojen takia. Maa-aineslain 11 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan lupapäätökseen on liitettävä määräykset ottamisalueen rajauksesta, kaivausten ja leikkausten syvyydestä ja muodosta sekä ottamistoiminnan etenemissuunnista.

Lupamääräys 4 on asetettu, koska törmäpääsky on luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla rauhoitettu lintulaji. Luonnonsuojelulain mukaan rauhoitettujen lintujen pesien hävittäminen ja pesinnän häirintä on kielletty. Koska törmäpääskyillä on alueella pitkä pesimähistoria ja törmäpääskyjen määrä on suuri, törmäpääskyjen pesiä ei saa hävittää, koska pesillä on ekologista merkitystä lajin kannalta ympärivuotisesti. Hävittäminen on kiellettyä myös pesimäkauden ulkopuolella.

Lupamääräyksillä 5–8 varmistetaan, että työmaa ja sen lähialue pysyy turvallisena ja havaittavana sekä työntekijöille että ulkopuolisille. Lupamääräysten avulla tiedotetaan toiminnasta alueella ja varmistetaan, että ottoalue ja ottokorkeudet ovat toiminnanharjoittajan, työntekijöiden sekä viranomaisten selkeästi hahmotettavissa ja valvottavissa. Rajausten avulla viranomainen voi seurata toiminnan lainmukaisuutta ja tässä luvassa annettujen määräysten noudattamista. Maa-aineslain 11 §:n mukaan lupapäätökseen on liitettävä määräykset siitä, miten hakijan on toimittava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi ja rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi otossuunnitelmasta.

Lupamääräys 9 on annettu kaivualueella havaitun sallitun ottotason alittamisen korjaamiseksi ja pohjaveden laadun suojelemiseksi.

Lupamääräys 10. Maa-aineslain 11 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan lupamääräyksillä tulee huolehtia alueen suojaamisesta ja siistimisestä ottamisen aikana ja maa-aineslain 12 §:n mukaan viranomainen voi määrätä, että ennen aineiden ottamista hakija antaa hyväksyttävän vakuuden maa-aineslain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Vakuuden suuruus on määritetty ympäristönsuojelulautakunnan 27.6.2017 § 65 hyväksymän laskentamallin mukaan. Laskentamallissa hiekan ottoalueiden vakuuden suuruus määritetään ottoalueen pinta-alan (4 100 €/ha, kuitenkin vähintään 6 100 €) ja kokonaisottomäärän mukaisen osuuden (0,04 €/m³ ja 500 000 m³ ylittävältä osalta 0,02 €/m³) perusteella 7 080 euron suuruiseksi (6100 €/ha + 24 480 m³*0,04 €/m³).

Lupamääräykset 11–12. Ympäristönsuojelusta vastaavan henkilön tietojen pyytämällä varmistetaan, että valvontaviranomaisella on aina hallussaan oikeat yhteystiedot. Alkukatselmuksen avulla valvotaan, että tarvittavat toimet toiminnan asianmukaiseksi aloittamiseksi on toteutettu.

Lupamääräykset 13–16 on annettu ympäristön sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen estämiseksi. Jätteiden ja vaarallisten jätteiden sekä polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden asianmukaisella käsittelyllä ja varastoinnilla sekä jätteiden toimittamisella asianmukaiseen käsittelyyn voidaan estää ennakolta haitallisten vaikutusten syntyminen. Mahdollisten ympäristövahinkojen varalta on aina oltava saatavilla torjuntalaitteita ja -tarvikkeita.

Lupamääräyksellä 17 varmistetaan pohjaveden tarkkailun riittävä taso ja laatu. Luvan haltijan on oltava selvillä toimintansa päästöistä ja niiden vaikutuksista ympäristöön. Tarkkailumääräykset ovat tarpeen myös valvontaa varten. Tarkkailemalla pohjavettä varmistetaan lupamääräysten riittävyys sekä se, etteivät maaperään mahdollisesti joutuneet haitta-aineet pääse pilaamaan alueen pohjavettä. Säännöllisesti suoritettava tarkkailu on tarpeen toiminnan vaikutuksien ja mahdollisen pilaantumisen havaitsemiseksi ajoissa. Näytteenottajan ja mittaaajan ammattitaito varmentaa näytteiden laadun.

Lupamääräys 18 on annettu valvontaviranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen avulla viranomainen voi seurata laitoksen toiminnan lainmukaisuutta ja tässä luvassa annettujen määräysten noudattamista.

Lupamääräykset 19–22 on annettu maa-aineslain 11 §:n 2 momentin perusteella maisemoinnista ja jälkihoidosta huolehtimiseksi. Määräyksiä on annettu myös alueelle mahdollisesti tuotavan humuksesta, jotta voidaan varmistua, ettei maa-aineksista aiheudu haittaa pohja- tai pintavesille tai ympäristölle.

Lupamääräys 23. Maa-aineslain 13 a §:n mukaan luvan siirroista tulee ilmoittaa lupaviranomaiselle, jotta lupaviranomainen voi valvoa tilannetta ja tehdä päätöksen vastuun siirtämisestä toiselle taholle ja vapauttaa aikaisemman lupavelvollisen velvoitteista.

Lupamääräys 24. Maa-ainesasetuksen 7 §:n mukaan maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ottamisen päättymisestä, jotta viranomainen voi pitää alueella loppukatselmuksen.

Lupamääräys 25. Luvanhaltijan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja siinä tarkoituksessa seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä toimialallaan. Jos päästöjä voidaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia, tulee kyseistä tekniikkaa ottaa käyttöön.

Lupamääräys 26. Määräyksellä pyritään vähentämään mahdollisia vahinko- ja häiriötilanteita sekä niiden sattuesssa mahdollisimman tehokkaisiin torjunta- ja korjaustoimenpiteisiin. Lisäksi varmistetaan tiedonkulku viranomaiselle tilanteessa, jossa ympäristölle on aiheutunut tai saattaa aiheutua merkittävää haittaa. Häiriötilanteessa voi olla tarpeen antaa viranomaisohjeita haitan vähentämiseksi tai poistamiseksi.

Lupamääräys 27. Valvonnasta perittävä maksu perustuu Kosken TI ympäristönsuojelulautakunnan maa-ainesten oton maksutaksaan.

Lupamääräys 28. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa koskeva määräys on tarpeen kaivannaisjätteitä koskevan valtioneuvoston asetuksen 190/2013 valvomiseksi.

Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin

Varsinais-Suomen liiton lausunnossa on ehdotettu jätettävän mahdollisuuksien mukaan jyrkkiä seinämiä, jotka voisivat toimia törmäpääskyjen pesäpaikkoina ottotoiminnan jälkeen. Törmäpääskyn pesien ympärivuotisesta hävittämiskiellosta on määrätty lupamääräyksessä 4.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti toiminnanharjoittajalta

pyydettiin lisäselvitystä törmäpääskyjen pesäkoloista. ELY-keskus antoi lausunnon törmäpääskyjen pesäkolojen huomioimisesta maa-ainesluvassa. Lausunnon mukaan maa-aineslupa-an tulisi kirjata lupaehto: törmäpääskyn pesien hävittäminen on kielletty. Pesien hävittämiskielto on ympärivuotinen. Lupaehto on kirjattu lupamääräykseen 4 ELY-keskuksen ehdotuksen mukaisesti.

ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti ottotason alapuolisten kohtien täytöstä on määrätty lupamääräyksessä 9. Öljytuotteiden säilyttämisestä, koneiden huolloista ja säilyttämisestä alueella on määrätty lupamääräyksissä 13 ja 14. Pintamaiden varastoinnista on määrätty lupamääräyksessä 16. Pohjaveden pinnan korkeudesta ja laadusta on asetettu tarkkailuvelvoitteet lupamääräyksessä 17. Pinnan korkeuden mitaamista on velvoitettu tehtävän kahdesti vuodessa ELY-keskuksen ehdottaman neljän kerran sijaan. Kaksi kertaa vuodessa on arvioitu riittäväksi tiheydeksi. Alueen maisemoinnista on määrätty lausunnon mukaisesti lupamääräyksissä 19–22. Lupa on myönnetty ELY-keskuksen suosituksen mukaisesti viideksi vuodeksi.

Annetussa muistutuksessa on otettu kantaa naapurikiinteistölle sijoitettujen varastokasojen siirrosta sekä ottoalueen ja kiinteistörajojen merkitsemisestä. Pintamaakasojen varastoinnista on määrätty lupamääräyksessä 16. Lähtökohtana on, että toiminnan tulee kokonaisuudessaan, eli myös pintamaiden varastoinnin ja varastokasojen sijoittelun osalta, tapahtua toiminnanharjoittajan omistamalla kiinteistöllä, ellei asiasta ole maanomistajien kesken muuta sovittu. Ottoalueen rajat tulee merkitä lupamääräyksen 6 mukaisesti.

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä lupapäätös on voimassa 5 vuotta päätöksen antopäivästä.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan jälkeen, jos päätökseen ei haeta muutosta. (MAL 21 §).

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET JA SÄÄNNÖKSET

Maa-aineslaki (855/1981) § 1, 3, 4, 5–7, 9–14, 16b, 19–21, 23, 23a, 23b

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Jätelaki (646/2011) § 5, 8, 12–13, 15–17, 28–29, 72

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) § 6–7, 14–17, 20

Luonnonsuojelulaki (1096/1996): § 38, 39

Luonnonsuojeluasetus (160/1997): § 21

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) § 17, 18

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Kosken TI ympäristönsuojelulautakunnan maa-ainesten oton maksutaksa

Maa-ainesten ottaminen. Opas ainesten kestävään käyttöön. Ympäristöministeriön julkaisu 2020:24.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Maa-aineslain mukaisen lupa-asian käsittelystä peritään Kosken TI kunnanvaltuuston 14.11.2016 hyväksymän Kosken TI ympäristönsuojelulautakunnan maa-ainesten maksutaksan mukainen maksu.

Maa-aineslain mukaisen asian käsittelyn maksu muodostuu perusmaksusta 270 € ja kokonaisottomäärän mukaan muodostuvasta maksusta (0,007 €/m³). Käsittelymaksu on 442 € (270 € + 0,007 €/m³*24 480 m³ltr).

Ympäristönsuojelulautakunnan päätös

Ympäristönsuojelulautakunta päätti päätösesityksen mukaisesti.

Päätöksen antaminen

Päätös annetaan julkipanon jälkeen. Antopäivä on 22.2.2022. Päätöksestä kuulutetaan Kosken TI ympäristönsuojelun sähköisellä ilmoitustaululla (Kosken TI kunnan internetsivut).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Turun hallinto-oikeudelta. Valitusaika päättyy 31.3.2022.

Jäljennös päätöksestä

Hakija

Liedon kunta, ympäristöterveydenhuolto

Kosken TI kunta, kunnanhallitus

Kosken TI kunta, vesihuoltolaitos

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Varsinais-Suomen liitto

Kosken TI ympäristönsuojelun sähköinen ilmoitustaulu (Kosken TI kunnan internetsivut)

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdissä

Kosken TI ympäristönsuojelun sähköinen ilmoitustaulu (Kosken TI kunnan internetsivut)

Ilmoitus päätöksestä/julkipanoilmoitus

Asianosaiset

6 § Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle, valitus Kolkkisten ampumaradan ympäristöluvasta, Pöytyä**Lausuntopyyntö**

Vaasan hallinto-oikeus on pyytänyt Kosken TI ympäristönsuojelulautakunnalta lausuntoa valituksesta, joka liittyy lautakunnan 3.11.2021 § 43 antamaan Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistyksen, Pöytyän Seudun Reserviläiset ry:n ja Kyrön Seudun Reserviupseerit ry:n ampumaradan ympäristölupapäätökseen.

Asia

Kosken TI ympäristönsuojelulautakunta on 3.11.2021 § 43 myöntänyt ympäristöluvan Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistyksen, Pöytyän Seudun Reserviläiset ry:n ja Kyrön Seudun Reserviupseerit ry:n Kolkkisten ampumaradalle kiinteistölle Kyöstilä 636-414-1-107.

Lupapäätöksestä on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen, joka pyytää Kosken TI ympäristönsuojelulautakunnalta asiassa lausuntoa 28.1.2022 mennessä. Lausunnon antamiselle on pyynnöstä saatu lisäaikaa 21.2.2022 asti.

Valitus

Valituksessa vaaditaan ensisijaisesti ympäristölupapäätöksen kumoamista ja hylkäämistä. Toissijaisesti vaaditaan asian palauttamista ympäristönsuojelulautakunnan käsittelyyn.

Valituksen mukaan ympäristöluvassa toiminnalle myönnettyt toiminta-ajat ovat liian pitkät. Valituksessa viitataan useampaan otteeseen, että valtioneuvoston päätöksen 53/1997 mukaiset melurajat on ylitetty jo pitkään. Ampumaratatoiminta on alkanut pienimuotoisena vuonna 1963 ja maanvuokrasopimus ampumaratatoiminnalle on tehty vuonna 1982. Valittajan mukaan lupaa laajemmalle toiminnalle ei enää kysytty naapureilta.

Valituksen mukaan kiinteistön Mäntymäki omistaja on valittanut ampumaradan melusta laajamittaisemman ampumaratatoiminnan alettua. Valituksen liitteenä on vuonna 1984 Turun ja Porin lääninhallitukselle osoitettu valitus ampumaradan toiminta-ajoista.

Valituksen mukaan radalla ei tulisi olla pidempiä aukioloaikoja kuin alueen lähimmillä ampumaradoilla vrt. Karinaisten Kytät ry:n ampumaradan toiminta-ajat. Lisäksi kesällä tulisi olla heinäkuu täysin meluvapaata. Valituksen mukaan Kolkkisten ampumaradan läheisyydessä on huomattavasti enemmän sekä vakituista että vapaa-ajan asutusta kuin Karinaisten Kytät ry:n ampumaradan läheisyydessä. Tämän takia meluvapaa heinäkuu on erityisen tärkeää, koska ampumaratojen aiheuttama meluhaitta on suurinta kesäisin.

Valituksessa todetaan, että ampumakoetta vaativien lajien metsästys alkaa vasta syyskuussa. Koko elokuu on aikaa suorittaa vaadittava ampumakoe. Valituksen mukaan huomioon ei ole otettu myöskään sitä, että ampumaradan melu heikentää lähialueen asukkaiden ja loma-asukkaiden asumisviihtyvyyttä etenkin kesällä. Kesällä ei voi pitää ikkunoita auki, koska jatkuva pauke häiritsee. Näin on ollut jo 40 vuotta. Valituksessa katsotaan, että perusteltu tarve meluvapaista päivistä ja pidemmistä ampumavapaista jaksoista täyttyy.

Valituksessa viitataan ympäristöluvan hakuvaiheessa tehtyyn muistutukseen, jossa

on esimerkkinä mainittu Mäntsälän ampumarata ja sen toiminta-ajat, sekä toiminnanharjoittajan muistutuksesta antamaan vastineeseen. Valituksen mukaan Mäntsälässä pystytään ampumaan vuosittain 350 000 laukausta ja järjestämään 180 kpl kilpailuja vuodessa ja suorittamaan vaadittavat ampumakoheet huolimatta ampumapaasta heinäkuusta ja lyhyemmistä aukioloajoista.

Valituksen mukaan aukioloajoista ja laukausmääristä päätettäessä olisi tullut huomioida, että radan läheisyydessä on huomattavan paljon vakituista ja vapaa-ajan asutusta. Ympäristöluvassa myönnetty 50 000 kpl laukausmäärä lisäisi huomattavasti ympäristön meluhaittaa. Aukioloajoissa olisi tullut asettaa selkeät rajat millä aseilla saa ampua ja mihin aikaan. Pällekkäistä ammuntaa eri aseilla ei olisi tullut sallia. Nyt eri aselajien samanaikaiselle käytölle ei ole asetettu mitään rajoja. Valituksen mukaan toiminnanharjoittaja on ilmoittanut ympäristönsuojelun viranhaltijalle, että eri radoilla ei ammuta samanaikaisesti. Kiinteistön Mäntymäki omistajan mukaan häiritsevintä meluhaittaa aiheuttaa nimenomaan se, kun eri radoilla ammutaan samanaikaisesti.

Valituksen mukaan toiminnasta syntyvä melu ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksen 53/1997 mukaista arvoa 65 dB asumiseen käytettävillä alueilla eikä 60 dB loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Myönnetyssä ympäristöluvassa toiminnanharjoittajalta ei vaadittu mitään rajoja vaan esitettiin vain suosituksia. Valituksessa esitetään, että melun vähentämiseksi tulee aseissa aina käyttää, ei pyrkii (kuten mainitaan ympäristöluvassa), äänenvaimentimia, jos se on teknisesti mahdollista.

Valituksen mukaan edes ampumakatosten parantamisen jälkeen kiinteistön Mäntymäki enimmäismelu ei meluselvityksen mukaan alita VNp 53/1997 enimmäismelutasoja haulikon ja luodikon 75 m ja 100 m radoilla. Kiinteistöllä Mäntymäki melutaso ylittyy nykyisin jopa 11-13 dB jopa yksittäisten lajiratojen osalta.

Valituksessa on viitattu terveydensuojeluviranomaisen lausuntoon, jossa on todettu, että ohjearvojen ylitys on hyväksyttävissä ja, että haulikkoradan osalta melun häiritsevyyteen vaikutetaan rakenteellisen meluntorjunnan sijasta toiminta-ajoilla. Valituksessa esitetään kysymys, että yli 40 vuotta kestänyt meluhaitta ei ole viranomaisen mukaan riittävää?

Valituksen mukaan Kolkkisten ampumaradan kohdalla ympäristönsuojelulautakunta on aiemmin tehnyt päätöksen, ettei kyseiselle ampumaradalle tarvita ympäristölupaa, vaikka ampumarata on ulkoampumarata, jossa on aina ammuttu haulikolla ja laukausmäärä on ylittänyt 10 000 laukauksen rajan ja on siten ympäristölupavelvollinen. Valituksen mukaan ympäristönsuojelulautakunta on aikaisemmalla päätöksellään asettanut itsensä lain yläpuolelle ja on sekä aiheuttanut että sallinut Kolkkisten ampumaradan lähiseudun asukkaille vuosiksi eteenpäin kohtuuttoman meluhaitan. Aikaisemmin tehty päätös on viivästyttänyt meluselvityksen laatimista, ja sitä kautta on myös viivästynyt melunalentamistoimenpiteet, jolla jo vuonna 1997 voimaantulleet melutasot saavutettaisiin.

Valituksessa esitetään, että mikäli melutasoja ei pystytä pitämään alle VNp 53/1997 asettamien rajojen, ei ympäristölupaa tule myöntää. Päätöksessä tulee ottaa myös huomioon, että kiinteistö Mäntymäki on rakennettu ennen ampumaratatoiminnan alkua. Melutasoa mitattaessa ammutaan kerrallaan yhdellä aselajilla kerrallaan. Todellisuudessa ampumaradalla on useita ampujia ja useilla radoilla ammutaan samanaikaisesti. Yhteislaukausten melutasot ovat huomattavasti suuremmat kuin yksittäisen asean aiheuttama melu.

Valituksen mukaan toimenpiteille, joita on edellytetty melutasojen laskemiseksi, on

myönnetty liian pitkät toteutusajat. Lupaa ei olisi tullut myöntää, koska luvan myöntämisedellytykset eivät täyty, koska VNp 53/1997 asetetut melutasot ylittyvät merkittävästi. Ympäristölupapäätöksessä myönnetty ja sallittu tietoinen n.11-13 dB:n melurajojen ylityksen jatkaminen kahden vuoden ajaksi ei täytä kuntalaissa esitettyä kunnan tehtävää edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Valituksen mukaan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee edellyttää toiminnanharjoittajalta melutason edustavia ja säännöllisiä mittauksia meluarvojen selvittämiseksi. Melumittaukset tulee tehdä ympäristöministeriön ohjeen mukaisesti. Mittaustulokset tulee toimittaa valvovalle viranomaiselle. Ympäristöluvassa on hyvin epä-määräisesti mainittu, että voidaan tarvittaessa edellyttää mittauksia.

Valituksen mukaan ympäristönsuojelulautakunta ei ole ottanut huomioon muistutuksia, jotka on esitetty ammunta-aikoihin, aukioloaikoihin ja lisämelusuojien rakentamiseen, koska osa valittajista vasta suunnittelee vapaa-ajan asuntojen rakentamista. Valituksessa on kerrottu, että kantatilasta on vuonna 1988 erotettu kolme määräalaa myöhempää vapaa-ajan asuntojen rakentamista varten. Kantatilan omistajat ovat vuonna 1982 tehneet 50 vuoden vuokrasopimuksen ampumaradan sijoittamisesta kantatilan alueelle. Valituksen mukaan vapaa-ajan asuntojen rakentaminen lohkoille määräaloille ei ole vielä ollut ajankohtaista. Valituksessa todetaan, että meluntorjuntasuunnitelmassa esitettyjä tehokkaampia meluntorjuntatoimenpiteitä on ympäristölupahakemuksesta tehdyssä muistutuksessa vaadittu siksi, että melutaso olisi tonttien ampumarataa lähinnä olevalla reunalla alle 60 dB, joka on raja, joka on asetettu vapaa-ajan asunnoille ampumaratojen läheisyydessä.

Valituksessa todetaan, että tontille ei ole mahdollista sijoittaa rakennusta niin, että maasto suojaisi melulta. On kohtuutonta, että vuokralla oleva ampumaratatoiminta estäisi kolmen kiinteistön omistajan rakentamisen heidän omistamilleen tonteille. Mikäli suojauksia rakentamalla ei pystytä saamaan meluhaittaa alle loma-asunnoille asetetun dB-ajan, ei ympäristölupaa tule myöntää.

Valituksessa huomautetaan, että VNp 53/1997 voimaantulleiden ampumaratojen melurajojen asettamisen jälkeen ampumaradan läheisyyteen on rakennettu asuinrakennus Härkämäki sekä loma-asunto Kirkkopolku 63. Toiminnanharjoittaja on velvollinen huomioimaan melurajat edellä mainittujen kiinteistöjen kohdalla. Näin tulisi olla myös kolmen valittajan (*selvennys: joilla edellä mainitut kolme lohokottua kiinteistöä*) kohdalla. Kiinteistöistä on maksettu vuosittain tonteille asetettua kiinteistöveroä. Kiinteistöveron määrässä valittajille ei ole missään vaiheessa ilmoitettu, että kiinteistöveroä olisi alennettu kiinteistöön kohdistuvan meluhaitan vuoksi.

Liite 10. Valitus Vaasan hallinto-oikeudelle (dnro 238-017/2021)

Valmistelija ympäristönsuojelutarkastaja Jonna Hostikka

Ympäristönsuojelusihteerin päätösesitys:

Ympäristönsuojelulautakunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Valituksessa on useasti viitattu, että valtioneuvoston päätöksessä ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista 53/1997 § 2 annetut melutason ohjearvot olisivat suoraan sitovia melurajoja. Todetaan, että asetuksessa annetut melutasot eri alueille ovat ohjearvoja eivätkä siten ympäristölupamenettelyssä oikeudellisesti sitovia. Ohjearvon ylittyminen ei aina osoita melutasoa, josta aiheutuisi kohtuutonta viihtyisyyden alentumista tai terveyshaittaa.

Valituksessa on viitattu siihen, että toiminnasta on valitettu aiemminkin ja laajemmalle toiminnalle ei ole enää kysytty lupaa naapureilta. Maanvuokrasopimus ampumaratatoiminnalle on tehty vuonna 1982. Kosken TI ympäristönsuojelulautakunta on alueellisena ympäristönsuojeluviranomaisena hoitanut myös Pöytyän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät vuodesta 2009 lähtien. Ympäristönsuojelutarkastaja on toiminut nykyisessä tehtävässään 11 vuotta. Tiedossa ei ole, että Kolkkisten ampumaradan toiminnasta aiheutuvasta melusta olisi kertaakaan valitettu Kosken TI ympäristönsuojeluun. Nykyinen valvonta- ja lupaviranomainen ei ota kantaa siihen, miten mahdollista valitusasiaa tai lupa-asiaa on käsitelty toisen viranomaisen toimesta vuosikymmeniä sitten. Lisäksi todetaan, että valituksessa on esitetty olevan liitteenä kuva kiinteistön Mäntymäki omistajan vuonna 1984 Turun ja Porin lääninhallitukselle ampumaradan toiminnasta tehdystä valituksesta, joskaan valituksen liitteenä olevassa kuvassa kyseisestä asiakirjasta ei ole allekirjoitusta tai valituksen tekijän nimeä tai muutakaan tunnistetietoa.

Valituksessa viitataan siihen, että ampumaradan toiminta-aikojen ei tulisi olla pidempiä kuin alueen lähimmillä ampumaradoilla. Valituksessa on viitattu Karinaisten Kytät ry:n ampumaradan toiminta-aikoihin. Todetaan, että kunkin toiminnan toiminta-ajat harkitaan tapauskohtaisesti eikä toiminta-aikoja voida suoraan päättää lähialueella olevan samankaltaisen toiminnan toiminta-aikojen perusteella. Ampumaradat sijaitsevat noin 10 km etäisyydellä toisistaan, joten ympäristön olosuhteet eivät ole kohteissa samanlaiset.

Valituksessa on edellytetty, että ampumaradalla ei saisi olla ammuttomuutta heinäkuussa. Valituksessa on viitattu siihen, että tämä on käytössä jo useilla radoilla. Lisäksi on viitattu siihen, että verrattuna Karinaisten Kytät ry:n ampumaradalla, on Kolkkisten ampumaradan läheisyydessä enemmän vakituista ja vapaa-ajan asumista. Lisäksi valituksessa on vedottu siihen, että merkkiammunnat ehditään tehdä elokuussa, koska ampumakoetta vaativien lajien metsästys alkaa vasta syyskuussa. Lisäksi valituksessa on verrattu toimintaa Mäntsälän urheilukeskuksen ampumaradalla, jossa on enemmän toimintaa ja kilpailuja, vaikka ampumaradalla ei ole toimintaa heinäkuussa. Valituksessa on tuotu esiin, että Kolkkisten ampumaradan alueella on huomattavan paljon asutusta/vapaa-ajan asutusta. Toiminta-aikarajoituksissa olisi tullut antaa selkeät rajat ammunta-ajoista ja käytettävistä aseista. Päällekkäistä ammuntaa radoilla ei tulisi sallia. Valituksessa on viitattu siihen, että toiminnanharjoittaja on antanut tiedon, ettei radoilla ammuta samanaikaisesti. Valituksessa on viitattu myös siihen, että melutason ohjearvot eivät täyty edes tehtävien ampumakatosten parantamisen jälkeen. Valituksen mukaan toiminta-aikoja on lyhennetty vain muutama tunti/päivä kunnes katokset valmistuvat.

Toiminta-aikoja koskeviin seikkoihin todetaan, että toiminta-aikoja päätettäessä tehdään aina tapauskohtainen harkinta. Myöskään Karinaisten Kytät ry:n ampumaradan toimintaa ei ole kielletty heinäkuussa. Mäntsälän urheilukeskuksen ampumaradan ympäristölupaa ei ole saatavilla, joten sen luvanmukaisia toiminta-aikoja ei ole tarkastettu. Todetaan myös, että vertaamista juuri kyseiseen rataan ei pidetä lupaharkinnan kannalta oleellisena. Kolkkisten ampumaradan toimintaa ei ole katsottu tarpeelliseksi kieltää heinäkuussa. Ampumarata ei ole toiminnassa vain merkisuorituksia varten. Ampumataitoa tulee harjoitella ja ylläpitää metsästyskauden ulkopuolella muutoinkin kuin merkisuorituksen verran. Lisäksi todettakoon, että osan ampumakokeen edellyttävien lajien metsästys on mahdollista aloittaa jo elokuussa. Ammunta on myös harrastus- ja kilpailutoimintaa. Toiminnanharjoittajan mukaan radan käyttö painottuu touko-syyskuulle ja muina aikoina käyttö on vähäistä ja pääasiassa kohdistuslaukauksia. Lisäksi talvikautena myös pimeys rajoittaa radan käyttöä. Näin ollen hiljaista aikaa tulee joka tapauksessa. Valituksen alaises-

sa ympäristölupapäätöksessä toiminnan toiminta-aikoja on rajattu lupamääräyksessä 1. Ympäristölupahakemukseen toiminnanharjoittaja on supistanut toiminta-aikoja siihen nähden mitkä ne ovat olleet ennen ympäristöluvan hakemista. Lisäksi ympäristöluvan lupamääräyksessä 1 on toiminta-aikoja edelleen supistettu verrattuna toiminnanharjoittajan esitykseen. Lisäksi juhlapyhinä ammunta on ympäristöluvan lupamääräyksessä 1 kielletty kokonaan. Lisäksi hirvi-/luodikkoradan ampumakatojen melusuojausten parantamiselle annetun siirtymäajan ajaksi on toiminta-aikoja rajoitettu lupamääräyksessä 5. Toiminta-aikoja on siten toiminnanharjoittajan esityksestä ja lupamääräyksillä rajoitettu ennen lupaa olleeseen tilanteeseen enemmän kuin muutamia tunteja/päivä. Ympäristöministeriön julkaisussa ”Paras käyttökelpoinen tekniikka – ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta” on suositus ampumaradan meluntorjunnan tarpeen arviointimenettelyksi. Kyseisen ohjeen ja Kolkkisten ampumaradan ympäristömeluselvityksen (HMMT Partners Oy) perusteella kyseisellä ampumaradalla on osittain tehtävä meluntorjuntatoimenpiteitä, mutta suurilta osin vakituiset ja vapaa-ajan asunnot sijoittuvat sellaiselle alueelle, jossa ohjeen mukaan meluntorjunta voidaan tehdä siten, että meluntorjuntarakenteet mitoitetaan niin, että äänitaso ei ylitä ympäristöluvassa annettua tavoite- tai raja-arvoa ja/tai melukuormitusta vähennetään käyttöaikojen avulla. Toiminnanharjoittajalta on edellytetty hirvi-/luodikkoradan ampumakatojen melusuojausten parantamista kahden vuoden kuluessa päätöksen antopäiväistä eli 9.11.2023 mennessä. Meluselvityksen perusteella näiden muutostöiden jälkeen hirvi-/luodikkoradan melu ylittää asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon (65 dB) kiinteistöllä Mäntymäki, jossa ylitys on 2-3 dB, ja loma-asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon (60 dB) kohteessa Isosuontie 161, jossa ylitys on 1 dB. Katoksiin tehtävien muutostöiden jälkeen ohjearvojen ylitysten on katsottu olevan niin vähäiset sekä lisäksi tarvittavien meluntorjuntatoimenpiteiden niin massiivisia, että ympäristöluvan toiminta-aikarajoitusten on katsottu olevan riittäviä, jotta päästään riittävään melukuormituksen vähentämiseen. Lisäksi todetaan, että melumallinnusten tarkoituksena on tuottaa pitkän ajan melutilannetta edustava tulos ja malli on muodostettu siten, että tulos vastaa melun leviämistä suosivia sääolosuhteita suhteessa jokaiseen häiriintyvään kohteeseen. Siten mallinnus ei kuvaa todellista, jatkuvaa tilannetta. Haulikkoradan osalta melukuormitusta on vähennetty käyttöaikojen avulla. Toimintaa ohjaavat määräykset kuten toiminta-aikarajaukset ovat ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä (BEP). Toiminta alueella on vakiintunutta ja Varsinais-Suomen maakunta-kaavassa alue on merkitty merkinnällä ea 214, erityistoimintojen alue, toimintana ampumarata-alue. Muutoin lähialue on maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Asutuksen tai vapaa-ajan asuntojen määrän ei voida katsoa olevan huomattavan suuri. Edellä esitettyjen seikkojen perusteella ei ole katsottu tarpeelliseksi rajoittaa tiettyjen aseiden tai ratojen käyttöä enemmän kuin mitä ympäristöluvan lupamääräyksessä 1 on tehty. Ratojen yhtäaikaisesta käytöstä on ympäristönsuojeluviranomaisella tiedossa se, että turvallisuusnäkökohtien vuoksi pienoishirvirataa ja haulikkorataa ei voida käyttää yhtä aikaa.

Liittyen vaatimuksiin, että toiminnan tulisi täyttää VNp 53/1997 mukaiset melutason ohjearvot todetaan, että ympäristöluvan lupamääräyksessä 4 kyseiset ohjearvot on esitetty tavoitteellisena pyrkimyksenä toiminnanharjoittajalle. Lupamääräyksen perusteluissa ja edellä aiemmin esitetyn mukaisesti katsotaan, että toimittaessa hakemuksen ja ympäristöluvan määräysten mukaisesti, ovat ratkaisut parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteen ja ympäristön kannalta parhaan käytännön mukaisia kyseisessä kohteessa.

Liittyen valituksessa todettuun äänenvaimentimien käyttöön, on ympäristöluvan lupamääräyksessä 4 kirjattu, että aseissa tulee mahdollisuuksien mukaan käyttää äänenvaimentimia, jos se on teknisesti mahdollista. Toiminnanharjoittajan mukaan myös radalla suositellaan äänenvaimentimien käyttöä niillä aseilla, joilla se on mah-

dollista. Toiminnanharjoittajan arvion mukaan tällaisten aseiden käyttäjistä noin ¾ käyttää äänenvaimentimia. Ehdotonta vaatimusta äänenvaimentimen käytölle ei ole katsottu tarpeelliseksi asettaa. Ympäristöministeriön julkaisun ”Paras käyttökelpoinen tekniikka – ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta” mukaan myös useimmat kilpailusäännöt kieltävät äänenvaimentimien käytön.

Valituksessa on viitattu terveydensuojeluviranomaisen lausuntoon ja toteamukseen, että ohjearvojen ylitys on hyväksyttävissä ja, että haulikkoradan osalta melun häiritsevyyteen vaikutetaan toiminta-ajoilla. Ympäristönsuojeluviranomainen ei ota kantaa valituksessa esitettyihin seikkoihin terveydensuojeluviranomaisen lausunnosta. Terveydensuojeluviranomaisen lausunto on otettu huomioon ympäristölupapäätöksessä ”vastaus yksilöityihin vaatimuksiin” -kohdassa esitetyllä tavalla.

Valituksen mukaan ympäristönsuojelulautakunta on tehnyt päätöksen, ettei Kolkkiesten ampumaradalle tarvita ympäristölupaa ja siten asettanut itsensä lain yläpuolelle. Valituksen mukaan ympäristönsuojelulautakunnan aikaisemmin tekemä päätös on viivästyttänyt meluselvityksen laatimista ja sitä kautta myös melunalentamistoimenpiteitä. Todetaan, että Kosken TI ympäristönsuojelulautakunta ei ole tehnyt aiempia päätöksiä liittyen Kolkkiesten ampumaradan ympäristölupatarpeeseen. Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöjaosto on arvioinut ampumaradan ympäristöluvan tarvetta vuonna 2006. Jaoston päätöksessä 6.9.2006 § 66 on todettu, ettei ampumaradalle tarvitse hakea ympäristölupaa. Päätöksessä on todettu, että mikäli toiminnasta tulee valituksia tai muuten ilmenee asioita, joiden perusteella toiminnasta syntyvät päästöt on syytä arvioida, voi ympäristönsuojeluviranomainen velvoittaa riistanhoitoyhdistyksen (*silloinen toiminnanharjoittaja*) hakemaan ampumaradalle ympäristöluvan. Päätöksessä todetaan myös, että ympäristöjaostolle tai riistanhoitoyhdistykselle ei ole tullut valituksia ampumamelusta. Nykyisiä toiminnanharjoittajia on vuonna 2021 Kosken TI ympäristönsuojelun toimesta kehoitettu hakemaan toiminnalle ympäristölupaa ja kehotusta on noudatettu. Kosken TI ympäristönsuojelulautakunta ei ota kantaa aiemman viranomaisen 6.9.2006 § 66 tekemään päätökseen. Ampumaradan meluselvitys on tehty ympäristöluvan hakemisen yhteydessä ja ympäristöluvassa on määrätty tarpeellisista toimenpiteistä melun vähentämiseksi. Kuten aiemmin on todettu, ei valvontaviranomaiselle ole tullut valituksia ampumaradan toiminnasta tai vaatimuksia radan melutilanteen selvittämisestä.

Valituksessa esitetään, että ympäristölupaa ei tule myöntää, jos melutasoissa ei päästä VNp 53/1997 ohjearvoihin. Lisäksi esitetään, että melutasojen alentamiseksi tehtäville toimenpiteille on myönnetty liian pitkät toteutusajat. Todetaan, kuten jo edellä, että kyseiset valtioneuvoston päätöksen ohjearvot eivät ole oikeudellisesti sitovia eivätkä myöskään yksistään peruste ympäristöluvan myöntämättä jättämiselle. Edellä tässä lausunnossa sekä ympäristöluvan lupamääräysten perusteluissa on esitetty perusteet ohjearvoista poikkeamisille. Luvan myöntämisen edellytykset on arvioitu ympäristöluvan myöntämisen yhteydessä. Toiminnanharjoittaja esitti lupahakemuksessa, että ampumakatosten melusuojausten parantaminen tehtäisiin neljän vuoden kuluessa. Ympäristöluvan lupamääräyksessä 5 katosten parantamiselle on annettu aikaa kaksi vuotta päätöksen antopäivästä. Lupamääräyksen perusteluissa on todettu, että muutostöiden vaativuuteen suhteutettuna kaksi vuotta on katsottu riittäväksi ajaksi muutostöiden suorittamiseen. Toisaalta luvan myöntämisen yhteydessä ei ole myöskään katsottu tarpeelliseksi määrittää tätä tiukempaa aikataulua, jotta toiminnanharjoittajalla on riittävästi aikaa muutostyön suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä tarvittavan rahoituksen hankkimiseen. Katosten parantamistoimille annetun määräajan pituudesta ei arvioida aiheutuvan suoranaista terveyshaittaa lähialueella asuville, kun otetaan huomioon, että toiminta-aikoja on rajoitettu rakentamisen valmistumisen ajan verrattuna ennen ympäristölupaa olleeseen tilanteeseen.

Valituksessa viitataan myös melutason mittaukseen, jolloin ammutaan vain yhdellä aselajilla kerrallaan, vaikka todellisuudessa ampumaradalla on aina useita ampujia samaan aikaan ja radoilla ammutaan samanaikaisesti. Todetaan, että toiminnasta on tehty meluselvitys laskentamallia käyttämällä. Selvityksessä on esitetty ratakohtaiset ja yhteiset meluvyöhykkeet. Lisäksi melumittausohjeen (Ympäristöministeriö 61/1999) mukaan melu mitataan erikseen eri ampumalajeille. Enimmäistasot mitataan erikseen eri radoilla tapahtuville ammunnoille. Enimmäistaso mitataan vähintään viiden laukauksen keskiarvona.

Valituksessa esitetään, että toiminnanharjoittajalta tulee edellyttää melutason säännöllisiä mittauksia. Ympäristöluvan lupamääräyksessä 6 on määrätty, että ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa edellyttää melutason mittaamista. Todetaan, että melumittauksia ei ole katsottu tarpeelliseksi tietyin määräajoin. Toisaalta annettu lupamääräys ei myöskään estä valvontaviranomaista edellyttämästä toiminnalta säännöllisiäkin melumittauksia, jos se katsotaan tarpeelliseksi. Yksittäisen melumittauksen edustavuus on suhteellisen vaatimaton ja pitkälläkin mittaussarjoilla voidaan saada suuria vaihteluvälejä. Lupamääräyksellä on kuitenkin vielä erikseen tuotu esille toiminnanharjoittajan velvollisuutta tarvittaessa teettää melumittaukset. Melumittaukset on määrätty tehtäväksi tarpeen mukaan ympäristönsuojeluviranomaisen erillisestä kehotuksesta. Tällöin tarvittavat melumittaukset voidaan määrittää tilanteen mukaan.

Valituksen mukaan ympäristönsuojelulautakunta ei ole ottanut muistutuksia huomioon, koska osa muistuttajista vasta suunnittelee vapaa-ajan asuntojen rakentamista. Valituksen mukaan kolmelle kiinteistölle ei voida rakentaa siten, että maasto suojaisi melulta. Lisäksi valituksessa huomautetaan, että melurajat tulee huomioida myös alueelle rakennettujen Härkämäen (*olettavasti kiinteistö Härjänoja*) ja Kirkkopolku 63 osalta. Todetaan, että muistutukset on otettu huomioon lupaharkinnassa ja lupamääräyksiä annettaessa. Lupapäätöksen kohdassa "vastaus yksilöityihin vaatimuksiin" on kirjattu, miten muistutukset on huomioitu ympäristöluvassa. Todetaan vielä, että valituksessakin kerrotun mukaan ampumaradan vuokrasopimus on tehty vuonna 1982 ja kolmelle valituksen tehneelle henkilölle samasta kantatilasta lohkotut kiinteistöt on lahjoitettu näille kolmelle henkilölle vuonna 1988. Vuokrasopimuksen on allekirjoittanut kolmen valituksen tehneen henkilön vanhemmat joista toinen on nyt myös valittajana. Vuokrasopimus on tehty 50 vuodeksi. Kiinteistöä lohkotaessa kiinteistön omistajilla ja ampumaradan vuokrasopimuksen kirjoittaneilla on siten ollut tiedossa ampumaratatoiminta. Näiden kolmen kiinteistön omistajat toteavat valituksessaan, että rakentaminen ei ole vielä ollut ajankohtaista eikä suunnitelmiaakaan rakentamisesta ole esitetty. Todetaan, että vaikka rakentamista ei ole vielä toteutettu tai tarkemmin suunniteltu, lupakäsittelyssä muistutukset on otettu huomioon edellä esitetyn mukaisesti ja viitataan edelleen ympäristöluvan kohtaan "vastaus yksilöityihin vaatimuksiin". Kiinteistöjen Härjänoja ja Kirkkopolku 63 (Kyöstitilä II) osalta todetaan, että meluselvityksen mukaan VNp 53/1997 mukaisiin ohjearvioihin päästään hirvi-/luodikkoradan melun osalta katosten muutostöiden jälkeen. Meluselvityksen perusteella haulikkoradan melun osalta kiinteistön Härjänoja osalta päästään VNp 53/1997 ohjearvoon. Meluselvityksen perusteella kiinteistön Kirkkopolku 63 osalta haulikkoradan enimmäismelu ylittää VNp 53/1997 ohjearvon mutta melua on rajoitettu toiminta-aikarajoituksilla aiemmin esitetyn mukaisesti. Lisäksi huomautetaan, että kiinteistöjen Härjänoja tai Kyöstitilä II (Kirkkopolku 63) omistajat eivät ole allekirjoittaneet valitusta tai antaneet valtakirjalla edustusoikeutta asiassa valituksen laatijalle.

Valituksessa mainittu kiinteistöveroasia ei kuulu ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan eikä siihen oteta kantaa.

Todettakoon lisäksi, että valituksessa on esitetty valituksen laatijan edustavan valtakirjalla myös kolmea muuta kiinteistön omistajaa ja yhtä kiinteistön asukasta. Näistä kahden henkilön osalta heidän omistamiensa kiinteistöjen nimet ovat virheelliset.

Ympäristönsuojelulautakunnan päätös:

Ympäristönsuojelulautakunta päätti päätösesityksen mukaisesti.

Ote pöytäkirjasta

Vaasan hallinto-oikeus

7 § Ilmoitusasiat

Ilmoitusasiat ovat pöytäkirjan liitteenä.

Liite 11. Ilmoitusasiat

Ympäristönsuojelusihteerin päätösesitys:

Ympäristönsuojelulautakunta päättää merkitä oheisen liitteen mukaiset ilmoitukset tietoonsa saatetuksi.

Ympäristönsuojelulautakunnan päätös:

Ympäristönsuojelulautakunta merkitsi oheisen liitteen mukaiset ilmoitukset tietoonsa saatetuiksi.

8 § Muut asiat

- Seuraavan kokouksen ajankohta sovitaan myöhemmin

Ympäristönsuojelusihteerin päätösesitys:

Ympäristönsuojelulautakunta keskustelee edellä mainituista asioista ja merkitsee ne tietoonsa saatetuiksi.

Ympäristönsuojelulautakunnan päätös:

Ympäristönsuojelulautakunta keskusteli edellä mainituista asioista ja merkitsi ne tietoonsa saatetuiksi.

Oikaisuvaatimus ja valitusosoitus

Muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 134 §:n mukaista oikaisuvaatimusta eikä 135 §:n mukaista kunnallisvalitusta, eikä lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa mukais-
ta valitusta hallintopäätöksestä, koska päätös koskee vain valmistelua ja täytäntöönpa-
noa (kuntalaki 136 § ja laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 §):

§§ 6

Oikaisuvaatimusohjeet

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus,
seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

§§ 1-4

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaati-
muksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen ja se on tekijän allekirjoitettava. Vi-
ranomainen jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite:

Kosken TI ympäristönsuojelulautakunta
Käyntiosoite Härkätie 5, 31500 Koski TI
Postiosoite Härkätie 5, 31500 Koski TI
Sähköposti ymparisto@koski.fi

§§ 1-4

Aika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-
saannista.

Valitusosoitus

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Seuraaviin päätöksiin voi hakea muutosta **Turun hallinto-oikeudelta**.

§§ 5**Turun hallinto-oikeus**

Käyntiosoite Sairashuoneenkatu 2–4
Postiosoite PL 32, 20101 TURKU
Sähköposti turku.hao@oikeus.fi
Vaihde 029 56 42400
Faksi 029 56 42414
Sähköinen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>
asiointipalvelu

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen antopäivästä.

Seuraaviin päätöksiin voi hakea muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**.

§§**Vaasan hallinto-oikeus**

Käyntiosoite Korsholmanpuistikko 43, 65101 Vaasa
Postiosoite PL 204, 65101 VAASA
Sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi
Vaihde 029 56 42611
Faksi 029 56 42760
Sähköinen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>
asiointipalvelu

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen antopäivästä.

Valituskirjassa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero, mahdollinen sähköpostiosoite
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja millä perusteella
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)

Valituskirjaan on liitettävä

- vedottavat asiakirjat, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahd. asiamiehen valtakirja tai toimittaessa sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmä voidaan lähettää postitse, faksina tai sähköpostilla tai lähetin välityksellä. Lisäksi valitus voidaan tehdä sähköisessä asiointijärjestelmässä. Valituskirjelmän on oltava perillä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, myös sähköisesti toimitettaessa.

Asian käsittelystä peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksua, ellei toisin määrätä.